

z dnia 8 lutego 2018 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Złoty Stok na lata 2018 – 2025

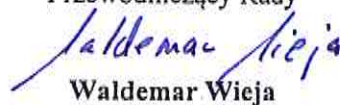
Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 16b, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r. poz. 1769 z późn. zm.) Rada Miejska w Złotym Stoku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Złoty Stok na lata 2018 – 2025, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Złotego Stoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązująca od dnia 1 stycznia 2018r.

Przewodniczący Rady

Waldemar Wieja

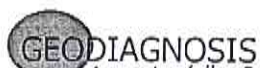
Załącznik do uchwały Nr XXXIX/259/2018

Rady Miejskiej w Złotym Stoku

Z dnia 8 lutego 2018 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY ZŁOTY STOK NA LATA 2018-2025

Anna Jagódka-Dudek, Luszowice, u.Górna 29a, 32-500 Chrzanów, tel. 503-715-618, geodiagnosis@wp.pl

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
2. PODSTAWY PRAWNE W ZAKRESIE PLANOWANIA POLITYKI SPOŁECZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ.....	5
3. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	6
4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	11
5. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA.....	12
6. SYSTEM EDUKACJI.....	19
7. ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY.....	24
8. ZDROWIE.....	26
9. KULTURA.....	27
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	28
11. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY.....	29
12. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	33
13. PRZEMOC W RODZINIE.....	39
14. PROBLEM ALKOHOLOWY.....	42
15. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	46
16. POMOC SPOŁECZNA.....	48
17. PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	56
18. MONITORING I EWALUACJA.....	59
19. PLANOWANIE SPOŁECZNE W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	61
20. METODA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	62
21. IDENTYFIKACJA CELU GENERALNEGO I PRIORYTETÓW.....	65
22. CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁANIA I PRZEDSIĘWZIĘCIA.....	66
23. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH.....	70
24. HARMONOGRAM, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJE STRATEGII, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	74
25. RAMY FINANSOWE.....	79
25. SPISA TABEL, WYKRESÓW I MAP.....	81

I

CZEŚĆ WSTĘPNA

**CZEŚĆ WSTĘPNA ZAWIERA ELEMENTARNE INFORMACJE
DOTYCZĄCE ZASAD KONSTRUOWANIA DOKUMENTU.
PRZEDSTAWIONE W NIEJ ZOSTAŁY ASPEKTY PRAWNE,
BĘDĄCE PODSTAWĄ DZIAŁANIA SAMORZĄDU LOKALNEGO,
NA KTÓRYCH OPIERA SIĘ LOKALNA POLITYKA SPOŁECZNA**

1. WSTĘP

Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z obowiązku prawnego nałożonego na samorząd gminny na mocy Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. O potrzebie stworzenia strategii decyduje także środowisko lokalne, które wykazuje duże zainteresowanie problemami społecznymi w swoim otoczeniu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Złoty Stok wskazuje istotne kwestie społeczne, z jakimi zmagają się mieszkańcy, a także wytycza: cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Wskazuje również na sposób realizacji podejmowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach strategii, określa ramy finansowe oraz wskaźniki realizacji działań. Strategia jest dokumentem stworzonym na okres ośmioletni i dlatego niezbędny jest jej stały monitoring i ewaluacja realizowanych zadań. Działania te będą pomocne w dostosowywaniu celów i zadań przewidzianych do wykonania w kolejnych etapach realizacji w zależności od zmieniających się potrzeb społecznych.

Rozwój gminy opiera się na kształtowaniu celów polityki społecznej, uznając jednocześnie za J. Auleytnerem¹ za fundamentalne dziedziny polityki społecznej następujące jej obszary:

- politykę ludnościową i rodzinną
- politykę w dziedzinie zatrudnienia, płac, warunków i ochrony pracy
- politykę mieszkaniową
- politykę w zakresie ochrony zdrowia
- politykę oświatową
- politykę kulturalną
- politykę w zakresie zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej
- politykę w zakresie bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania szeroko rozumianym zjawiskom dezorganizacji społecznej oraz patologii społecznej.

¹ Auleytner J., Polska polityka społeczna. Ciągłość i zmiany. Warszawa 2004

2. PODSTAWY PRAWNE W ZAKRESIE PLANOWANIA POLITYKI SPOŁECZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

W ramach polityki strukturalnej i Europejskiego Funduszu Społecznego istnieją regulacje podejmowane przez Radę, Parlament i Komisję Europejską, dotyczące Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej oraz polityki społecznej i wsparcia społecznego:

- Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku określające wspólne zasady, przepisy i normy dotyczące wdrażania pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
- Rozporządzenie (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku określające zadania Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w tym zakres udzielanego wsparcia, przepisy szczególne i rodzaje wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006;
- Rozporządzenie (UE) Nr 1304/2013 określające specyficzne postanowienia dotyczące działań, które mogą być wspierane przez EFS.

3. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Na poziomie europejskim i międzynarodowym:

1. „Europa 2020” jest nową strategią gospodarczą Unii Europejskiej zastępującą Strategię Lizbońską. Strategia „Europa 2020” skupia się wokół trzech powiązanych ze sobą priorytetów:

- 1) Rozwój inteligentny (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji).
- 2) Rozwój zrównoważony (wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej).
- 3) Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną).

2. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych ratyfikowana przez Prezydenta Polski w roku 2012 ma na celu popieranie, ochronę i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności. Dokument kładzie nacisk na prowadzenie konsultacji z osobami niepełnosprawnymi w zakresie spraw związanych z osobami niepełnosprawnymi oraz angażowanie tych osób, w tym niepełnosprawnych dzieci, w te procesy, za pośrednictwem reprezentujących je organizacji.

Na poziomie krajowym:

1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”, której głównym celem jest rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia, szczególnie osób z grup będących w gorszym położeniu na rynku pracy, rozwój ekonomii społecznej, kształcenie ustawiczne, poprawę dostępności zasobów mieszkaniowych, wsparcie rodzin w opiece nad dzieckiem, rozwój form i metod pracy z rodziną w kryzysie, wprowadzenie nowych form opieki nad osobami niesamodzielnymi, tworzenie modelu kompleksowego wsparcia osób starszych.

2. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL), której głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

3. Krajowy Program Reform (KPR), jest to kluczowy element wdrażania „Europy 2020”, którego głównym celem jest budowa trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, przy łączeniu celów unijnych z priorytetami krajowymi.

4. Krajowy Program Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 (MRPiPS). Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia aktywności społecznej, oraz zwiększenia gotowości do podejmowania pracy, a tym samym poprawy poziomu zatrudnienia. W programie wskazano pięć celów operacyjnych:

- 1) Usługi dla aktywności i profilaktyki – ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży
- 2) Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży na wejście na rynek pracy
- 3) Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko
- 4) Zapobieganie niepewności mieszkaniowej,
- 5) Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

Inne działania i programy rządowe:

- 1) Wsparcie dla bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy (MRPiPS),
- 2) Wsparcie rodzin z dziećmi oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (MRPiPS),
- 3) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych (MRPiPS),
- 4) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych (MRPiPS),
- 5) Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego młodzieży (MRPiPS/OHP),
- 6) Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej poprzez zapewnienie funkcji socjalnej szkoły (MEN),
- 7) Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych (MRPiPS),
- 8) Rozwój sektora ekonomii społecznej (MRPiPS),
- 9) Pomoc państwa w zakresie dożywiania (MRPiPS).

Na poziomie regionalnym:

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, w której zawarto diagnozę stanu faktycznego, cele strategii, terytorialny wymiar polityki rozwoju, ramy finansowe, system wdrażania, Makrosfery, zasady monitoringu strategii oraz system wskaźników. Główny cel strategii brzmi: „Nowoczesna gospodarka i wysoka jakość życia w atrakcyjnym środowisku. Dolny Śląsk regionem koncentracji innowacyjnych podmiotów produkcyjnych i usługowych współpracujących z rozwiniętym sektorem badawczym oraz intensywnego rozwoju nowoczesnej turystyki opartej o współpracę międzyregionalną i transgraniczną, tworzących razem atrakcyjne miejsca do życia dla mieszkańców o coraz wyższych kwalifikacjach i rozwiniętej kulturze obywatelskiej”. Dokument opiera się na 8 zasadniczych celach szczegółowych: 1. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy, 2. Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej, 3. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, 4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa, 5. Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno – informacyjnych, 6. Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników, 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia, 8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne. Osiągnięcie założonych w Strategii celów, będzie możliwe dzięki skupieniu prowadzonych działań w ośmiu kluczowych grupach, nazwanych Makrosferami, skierowanych na wzmocnienie rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska i kierujących racjonalny dobór przedsięwzięć. Do Makrosfer mających bezpośredni wpływ na konstrukcję Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych należą: Turystyka, Zdrowie i Bezpieczeństwo, Edukacja, Nauka, Kultura, Sport i Konformacja, Społeczeństwo i Partnerstwo, Przedsiębiorczość i Innowacyjność. Do każdej Makrosfery przypisano realizację celów, a do nich główne priorytety – przedsięwzięcia.²

Na poziomie lokalnym:

Strategia Rozwoju Gminy Złoty Stok na lata 2017-2023. Jest to dokument, który w jasny sposób wskazuje kierunki, w jakich powinna zmierzać gmina, aby zapewnić sobie stały, zrównoważony rozwój, a jednocześnie dbać, aby mieszkańcom konsekwentnie polepszać warunki życia. W Strategii określona została wizja gminy tj. „Złoty Stok – atrakcyjna gmina turystyki, przedsiębiorczości i wysokiej jakości życia”. Wyznaczono 10 celów strategicznych,

² Źródło: http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/Rozwoj_regionalny/SRWD/SRWD_2020-final.pdf

których realizacja ma się przyczynić do podniesienia jakości i atrakcyjności gminy w regionie:

1. Przedsiębiorczość i rozwój gospodarczy jako alternatywa rozwojowa dla Złotego Stoku, 2. Złoty Stok jako produkt turystyczny, 3. Ekologia jako element budowania przewagi konkurencyjnej Złotego Stoku, 4. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miasta, 5. Innowacyjność i technologie teleinformatyczne szansą trwałego postępu cywilizacyjnego Złotego Stoku, 6. Kompletny system placówek oświatowych oraz budownictwo mieszkaniowe jako oferta Złotego Stoku dla ludzi młodych oraz rodzin z dziećmi, 7. Złoty Stok gminą opiekuńczą, przyjazną osobom starszym i niepełnosprawnym, 8. Kultura i sport jako alternatywa spędzania wolnego czasu oraz kształtowania zdrowych postaw wśród mieszkańców Złotego Stoku, 9. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunalnej jako niezbędny element rozwoju Gminy Złoty Stok, 10. Organizacje pozarządowe gwarantem dialogu i współpracy na rzecz lokalnej społeczności Złotego Stoku. Ważnymi z punktu widzenia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, będą wszystkie wyżej wymienione cele strategiczne, a w pierwszej kolejności cele: 1, 6, 7, 8, 10³.

Do akt prawnych mających istotny wpływ na konstrukcję niniejszego dokumentu jak i monitoring przyszłych działań należą:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym.
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego.
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
8. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

³ Strategia Rozwoju Gminy Złoty Stok na lata 2017-2023 przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w lutym 2018 r.

11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie .
12. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.
14. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
15. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.
16. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II

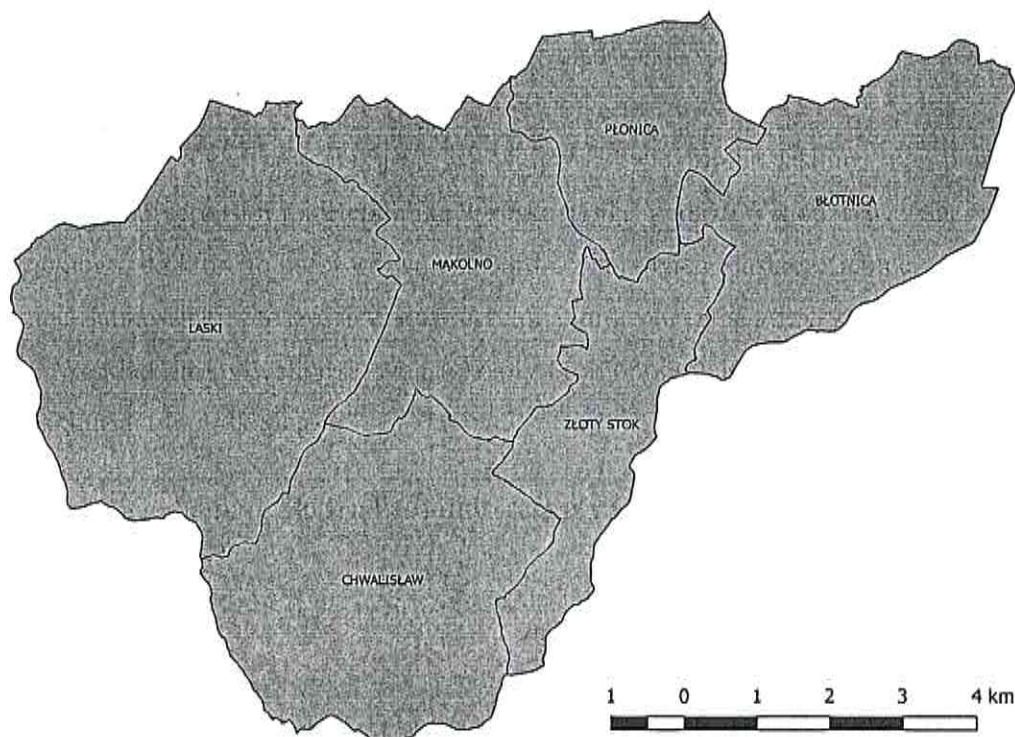
DIAGNOZA

4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Złoty Stok położona jest w województwie dolnośląskim, na pograniczu z województwem opolskim i Republiką Czeską (Bila Voda). Wchodzi w skład powiatu ząbkowickiego, do którego należą również: Bardo, Ząbkowice Śląskie, Ziębice, Ciepłowody, Kamieniec Ząbkowicki, Stoszowice. Powierzchnia gminy wynosi 75,63 km², co zajmuje 9,4% powiatu. W skład gminy wchodzi: Miasto Złoty Stok oraz miejscowości: Błotnica, Chwalisław, Laski, Mąkolno, Płonica.

Mapa 1. Podział administracyjny Gminy Złoty Stok

Źródło: opracowanie własne

Tabela 1. Powierzchnia użytkowa (ha) Gminy Złoty Stok

Nazwa	Użytki rolne	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	Grunty pod wodami	Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	Użytki ekologiczne	Nieuzytki	Tereny różne
Powiat ząbkowicki	57 110	16 730	941	4 594	2	569	207
Gmina Złoty Stok	3 348	3 746	31	340	2	47	13
% w powiecie	5,9	22,4	3,3	7,4	100,0	8,3	6,3
% w gminie	44,5	49,8	0,4	4,5	0,0	0,6	0,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

5. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

W opracowanej Strategii, mieszkańcy gminy zostali podzieleni na tzw. ekonomiczne grupy wiekowe, dzielące mieszkańców wg wieku ich aktywności zawodowej. Znajomość liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku poprodukcyjnym jest nierozłączna w analizie popytu i podaży na rynku pracy. Przedstawiono również analizę mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych, podano liczbę zgonów, liczbę urodzeń oraz zawartych małżeństw i liczbę rozwodów. Tam gdzie to było możliwe została przeprowadzona analiza przestrzenna, prezentująca dane na mapach odsetkowych.

Ogólna charakterystyka liczby mieszkańców Gminy Złoty Stok

Według danych statystycznych pozyskanych z Urzędu Miasta w Złotym Stoku, w 2014 roku w gminie mieszkało ogółem 4 643 osoby. W 2016 roku liczba ludności nieznacznie zmniejszyła się wynosząc 4 552 osoby (o 91 osób zameldowanych mniej). Udział procentowy mieszkańców gminy stanowił 6,8% ludności powiatu ząbkowickiego. Ze względu na płeć, udział procentowy kobiet w badanych latach był wyższy od udziału procentowego mężczyzn.

Tabela 2. Liczba ludności Gminy Złoty Stok ze względu na płeć w latach 2014-2016

	2014 rok	2016 rok
Kobiety	2420	2366
% Kobiety	52,1	52,0
Mężczyźni	2223	2186
% Mężczyźni	47,9	48,0
Razem	4643	4552

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

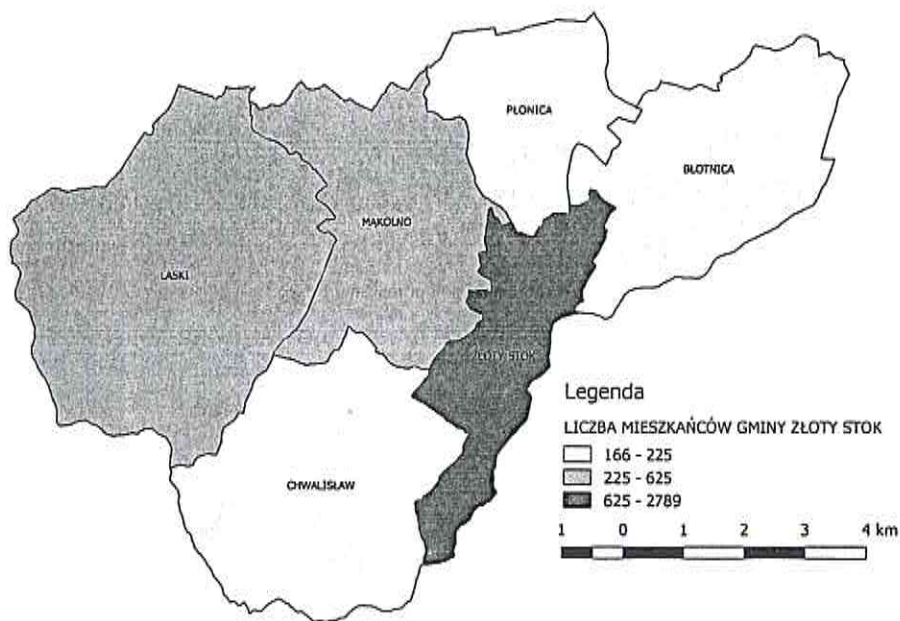
Struktura mieszkańców wg miejscowości zamieszkania

Miasto Złoty Stok zamieszkiwało 2852 osoby w 2014 roku. Liczba tej miejscowości zmniejszyła się w 2016 roku do 2789 osób. Liczba mieszkańców miasta stanowiła 61,3% ogółu mieszkańców gminy. Spośród wszystkich miejscowości w gminie, liczba mieszkańców zmniejszyła się w badanym okresie 2014-2016 w sołectwach: Laski, Mąkolno, Błotnica oraz w Mieście Złoty Stok. Na podobnym poziomie pozostawała liczba mieszkańców Chwałisławia i Płonicy. Największy spadek odnotowano w Złotym Stoku (o 63 osoby).

Tabela 3. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok wg miejscowości zamieszkania w latach 2014-2016⁴

	2014 rok	Udział %	2016 rok	Udział %	Zmiany w liczbie mieszkańców między 2014 a 2016 rokiem
Laski	637	13,7	625	13,7	-12,0
Mąkolno	576	12,4	553	12,1	-23,0
Chwalisław	222	4,8	225	4,9	3,0
Płonica	188	4,0	194	4,3	6,0
Błotnica	168	3,6	166	3,6	-2,0
Złoty Stok	2852	61,4	2789	61,3	-63,0
Gmina	4643	100,0	4552	100,0	-91,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM

Mapa 2. Liczba ludności Gminy Złoty Stok wg miejscowości zamieszkania w 2016 roku

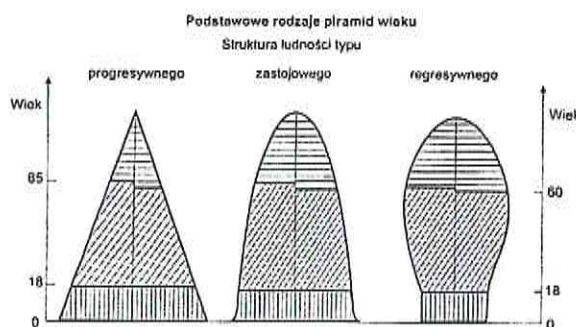
Źródło: opracowanie własne

Struktura mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych⁵

⁴ Zameldowani na pobyt stały

Z danych statystycznych wynika, że z ogólnej liczby mieszkańców gminy w 2014 roku, osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,4% ludności ogółem. Grupa osób w wieku produkcyjnym stanowiła 63,8%, a w wieku poprodukcyjnym 19,7% ogółu. W 2016 roku sytuacja w podziale mieszkańców na ekonomiczne grupy wiekowe zmieniła się na niekorzyść, bowiem udział osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się do 15,5%, a osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 22,0%. Taka proporcja wieku poprodukcyjnego i przedprodukcyjnego wskazuje jednoznacznie, że Gmina Złoty Stok aktualnie jest „stara demograficznie”. Daną strukturę mieszkańców można przyporządkować piramidom wieku.

Wykres 1. Modele struktury ludności według płci i wieku (piramidy wieku i płci)

Źródło: opracowanie własne na podstawie J.Z Holzer; Demografia. Warszawa 2003

Model pierwszy - progresywny, wskazuje na społeczeństwo rozwijające się, gdzie przewaga jest osób młodych, charakteryzuje się dużym przyrostem naturalnym. W wieku powyżej 65 lat dominują kobiety. Drugi model – zastojowy, jest charakterystyczny dla społeczeństw, w których obserwuje się długie dożywanie seniorów – powyżej 15%. W tym modelu odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosi 25%, zerowy przyrost naturalny, a wskaźniki urodzeń i zgonów są do siebie zbliżone. Trzeci model – regresywny, to społeczeństwo, w którym liczebność urodzeń jest mniejsza niż liczba zgonów, co w długotrwałej perspektywie doprowadzić może do wymarcia danej populacji. Model ten wskazuje również na większy udział ludności w wieku poprodukcyjnym niż ludności w wieku przedprodukcyjnym.

⁵ Ekonomiczne grupy wiekowe, to grupy ludności z uwagi na wiek zdolności do pracy tj. wiek przedprodukcyjny, czyli osoby młode do 17 roku życia, wiek produkcyjny, czyli kobiety od 18 do 59 roku życia i mężczyźni od 18 do 64 roku życia oraz wiek poprodukcyjny w przypadku kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Gmina Złoty Stok należy do modelu regresywnego. Potwierdza to poniższa tabela oraz dalsze analizy urodzeń i zgonów.

Tabela 4. Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016

Grupa wiekowa	Liczba ludności - stan na 31.12.2014 r.	Udział procentowy (%) w 2014 roku	Liczba ludności - stan na 31.12.2016 r.	Udział procentowy (%) w 2016 roku
0 – 17 lat razem wiek przedprodukcyjny	760	16,4	705	15,5
18 – 59 lat (kobiety)	1389	29,9	1322	29,0
18 – 64 lat (mężczyźni)	1575	33,9	1520	33,4
Razem wiek produkcyjny	2964	63,8	2842	62,4
kobiety pow. 60 lat	646	13,9	694	15,2
mężczyźni pow. 65 lat	270	5,8	309	6,8
Razem wiek poprodukcyjny	916	19,7	1003	22,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM

Mieszkańcy gminy w wieku powyżej 85 roku życia

Zjawisko starzenia się ludności będzie się pogłębiać, dlatego też należy podejmować działania mające na celu pomoc osobom w wieku sędziwym w ich życiu codziennym, w ich integracji ze społeczeństwem, jak również podejmować inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie ich marginalizacji.

Grupa osób w wieku starszym w 2014 roku stanowiła 1,9% ogółu mieszkańców gminy, a udział tej grupy nadal wzrasta, co pokazuje udział tej grupy w 2016 roku wynoszący 2,0%.

Do prezentacji relacji międzypokoleniowych pomiędzy osobami najstarszymi a ich dziećmi, służy współczynnik wsparcia międzypokoleniowego wskazujący, ile osób w wieku powyżej 85 lat przypada na 100 osób w wieku 50-64. W gminach, gdzie zmniejsza się dzietność, wartość tego wskaźnika będzie narastać, co stwarza wyzwania dla polityki społecznej, przy zapewnianiu opieki i świadczeń dla osób w wieku najstarszym.

W Gminie Złoty Stok wskaźnik ten w 2014 roku wynosił 7,6 a w 2016 roku wzrósł do 8,6.

Struktura mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych⁶

Ogólna liczba osób w wieku edukacyjnym wynosiła w 2014 roku 1199 osób, stanowiąc 25,8% ogółu mieszkańców. Nastąpiło zmniejszenie się tego udziału do 23,7% mieszkańców w 2016 roku. Liczba dzieci w wieku najmłodszym tj. 0-2 lat, mieszkających w gminie uległa zmniejszeniu, tj. ze 120 w 2014 roku, stanowiącym 2,6% wśród mieszkańców, do 95 w 2016 roku (2,1%). Zmniejszenie o 1 punkt procentowy udziału osób odnotowano w przypadku grupy mieszkańców w wieku 19-24 lata tj. z 8,2% do 7,2% w skali dwóch lat.

Tabela 5. Struktura mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

Grupa wiekowa	Liczba osób w 2014 roku	Udział % do mieszkańców w 2014 roku	Liczba osób w 2016 roku	Udział % do mieszkańców w 2016 roku	Zmiany liczby mieszkańców między 2014 a 2016 rokiem	Zmiany punktów procentowych między 2014 a 2016 rokiem
0 – 2 lat	120	2,6	95	2,1	-25	-0,5
3 – 6 lat	174	3,7	159	3,5	-15	-0,3
7 – 12 lat	258	5,6	235	5,2	-23	-0,4
13 – 15 lat	118	2,5	132	2,9	14	0,4
16 – 18 lat	149	3,2	129	2,8	-20	-0,4
19 – 24 lat	380	8,2	327	7,2	-53	-1,0
Razem	1199	25,8	1077	23,7	-122	-2,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM

Urodzenia i zgony oraz przyrost naturalny

Kluczową kwestią w diagnozie sytuacji demograficznej mieszkańców gminy jest liczba urodzeń i zgonów oraz wyznaczenie na podstawie tych wartości wskaźnika przyrostu naturalnego. Polityka ludnościowa w gminie powinna uwzględniać potrzeby mieszkańców związane z fazami życia i różną sytuacją materialną oraz zwracać uwagę na problemy dotyczące w dużej mierze systemu edukacyjnego i uwarunkowań rynku pracy. Dodatkowo przy wzroście liczby najstarszych mieszkańców, powinno się opracować założenia polityki ukierunkowanej na seniorów, która winna być kompleksowa, nakierowana na godne i zdrowe starzenie się, włączając w to działania różnych organizacji i instytucji.

⁶ Edukacyjne grupy wieku obejmują dzieci i młodzież w wieku 3-24 lata, w podziale na dzieci w wieku przedszkolnym – od 3 do 6 lat, dzieci i młodzież w szkołach podstawowych w wieku 7-12 lat, młodzież gimnazjalna w wieku 13-15 lat, młodzież kształcąca się na poziomie ponadgimnazjalnym tj. 16-18 lat oraz osoby kształcące się w szkołach wyższych (i innych) tj. 19-24 lat.

W 2014 roku na terenie gminy urodziło się 47 dzieci, a w 2016 roku 27 dzieci. Liczba urodzeń w badanych latach zmniejszyła się. Przyrost naturalny był ujemny, wynosząc $PN = -15$.

Z kolei Wskaźnik Przyrostu Naturalnego określany jest w stosunku do mieszkańców (na 100 mieszkańców wyrażany w %). Wyniósł on $WPN = -0,2\%$ w 2014 roku i $WPN = -0,3\%$ w 2016 roku.

Tabela 6. Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

	2014 rok	2016 rok.
Liczba urodzeń	47	27
Liczba zgonów	56	42
Przyrost Naturalny	-9	-15
Współczynnik Przyrostu Naturalnego	-0,2	-0,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM

Małżeństwa i rozwody

Liczba zawartych małżeństw na terenie gminy w badanym okresie uległa zmniejszeniu. W 2014 roku wynosiła 35, a w 2016 roku 23. Z kolei liczba rozwodów była taka sama wynosząc 12.

Migracje

Liczba osób napływających na dany obszar zależy w wielu przypadkach od różnych czynników, ale przede wszystkim w czasach współczesnych od możliwości zatrudnienia w danej gminie lub w jej pobliżu. Jeżeli w grę nie wchodzi dla pewnych grup ludności zatrudnienie, to ważnymi czynnikami są jakość środowiska przyrodniczego i społecznego, cena mieszkań (ziemi), koszty utrzymania, dostępność do infrastruktury a także więź rodzinna. Wg definicji z GUS, migracje wewnętrzne to zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym: w przypadku gmin miejsko - wiejskich, zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy, z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie. Fakt przybycia (tj. zameldowania) do danej jednostki administracyjnej w celu zamieszkania określa się mianem napływu migracyjnego (wędrownego), wyjazdu - w celu zamieszkania w innej jednostce - mianem od-

plywu migracyjnego (wędrownego). Saldo migracji to różnica między liczbą zameldowań i wymeldowań.⁷

Wg danych z GUS w 2016 roku w Gminie Złoty Stok zameldowano łącznie 23 osoby w ruchu wewnętrznym, oraz 3 z zagranicy. Łączna liczba osób wymeldowanych w ruchu wewnętrznym wynosiła 44, oraz 4 osoby zostały wymeldowane za granicę.

Saldo migracji wewnętrznych wyniosło $SMW = -21$, a saldo migracji zagranicznych $SMZ = -1$.

6. SYSTEM EDUKACJI

⁷ http://old.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-366.htm

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od młodości jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Dane na temat placówek oświatowych dotyczą roku szkolnego 2016/2017 (baza SIO, stan na 30 wrzesień).

Na terenie Gminy Złoty Stok w wymienionym roku szkolny funkcjonują placówki oświatowe publiczne oraz niepubliczne: Samorządowy Zespół Szkół w Złotym Stoku, w którym mieści się Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, Przedszkole Publiczne „Zielona Dolina” w Mąkolnie oraz Placówka Opieki Przedszkolnej „Bajka” w Złotym Stoku. Ogólna liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli wynosiła 120, w tym 50 do Przedszkola Publicznego w Mąkolnie i 70 do Placówki Opieki Przedszkolnej w Złotym Stoku. W podziale na wiek dzieci, najczęściej odnotowano dzieci 5 letnich i 6 letnich.

W 2017 roku Samorządowy Zespół Szkół został przekształcony w Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Złotym Stoku.

Tabela 7. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych i niepublicznych na terenie Gminy Złoty Stok w roku szkolnym 2016/2017

	2,5 letnie	3 letnie	4 letnie	5 letnie	6 letnie	7 letnie	Razem
Przedszkole Publiczne „Zielona Dolina” w Mąkolnie	0	8	13	16	12	1	50
Placówka Opieki Przedszkolnej „Bajka” w Złotym Stoku	2	10	14	22	21	1	70
Razem	2	18	27	38	33	2	120

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych oświatowych

W Samorządowym Zespole Szkół w Złotym Stoku uczyło się łącznie 314 dzieci, w tym 196 w szkole podstawowej i 118 w gimnazjum.

Tabela 8. Liczba dzieci uczęszczających do placówek oświatowych na terenie Gminy Złoty Stok w roku szkolnym 2016/2017

	Liczba dzieci
Samorządowy Zespół Szkół w Złotym Stoku	314
w tym Szkoła Podstawowa	196
w tym Gimnazjum	118
Przedszkole Publiczne „Zielona Dolina” w Mąkolnie	50
Placówka Opieki Przedszkolnej „Bajka” w Złotym Stoku	70

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych oświatowych

Istotnym elementem w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych jest świetlica szkolna. Podstawą funkcjonowania świetlicy szkolnej jest ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. W w/w ustawie wymienione są statutowe zadania szkoły, z których wynika, że szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania ze świetlicy.

Świetlica szkolna jest integralną częścią szkoły przeznaczoną dla uczniów nie tylko klas młodszych, ale przede wszystkim dla uczniów pozbawionych opieki rodziców w czasie ich pracy zawodowej. Prowadzi zorganizowaną działalność opiekuńczo - wychowawczą w celu racjonalnego wykorzystania czasu wolnego wychowanków.

Na zajęcia świetlicowe w Zespole Szkół uczęszczało 25 dzieci, w badanym roku szkolnym.

Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza

Na terenie gminy funkcjonuje Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza działająca przy Ośrodku Pomocy Społecznej. Jest to placówka opiekuńczo – wychowawcza typu wsparcia dziennego. W roku 2016/2017 uczęszczali do niej uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum mieszkający na terenie gminy Złoty Stok w wieku od 6 do 15 lat. Do świetlicy uczęszczało około 20 dzieci. Praca z grupą przebiegała według różnorodnych bloków tematycznych np. „Tworzymy grupę: wzajemne poznanie się członków grupy. Ma to duży wpływ na dalszy rozwój grupy, ułatwia nawiązywanie kontaktów, wypracowanie wspólnych celów, sprzyja integracji”, „Budowanie zaufania: należy stworzyć warunki do wzajemnego poznania się, nauczania szanowania własnej i cudzej prywatności i odrębności”, „Doskonalenie komunikacji: różne aspekty komunikacji. Rozwiązywanie zakłóceń w komunikacji, doskonalenie umiejętności związanych z nawiązywaniem kontaktów, ułatwiający bycie uważnym słuchaczem oraz wyrażanie własnych emocji”. Odbywały się warsztaty i zajęcia plastyczne, zajęcia grupowe, pogadanki na różne tematy, np. przemoc, uzależnienia – narkotyki, alkohol, dopalacze oraz inne używki, higiena i zdrowy tryb życia, sport i rekreacja, stres, emocje i uczucia. W Świetlicy organizowane były różne wycieczki i spacer, gry i zabawy stolikowe, konkursy w różnych dziedzinach. Podopieczni są również uczestnikami Amatorskiej Grupy Teatralnej „Dzieci z Piwnicy”.

Baza sportowa i rekreacyjna

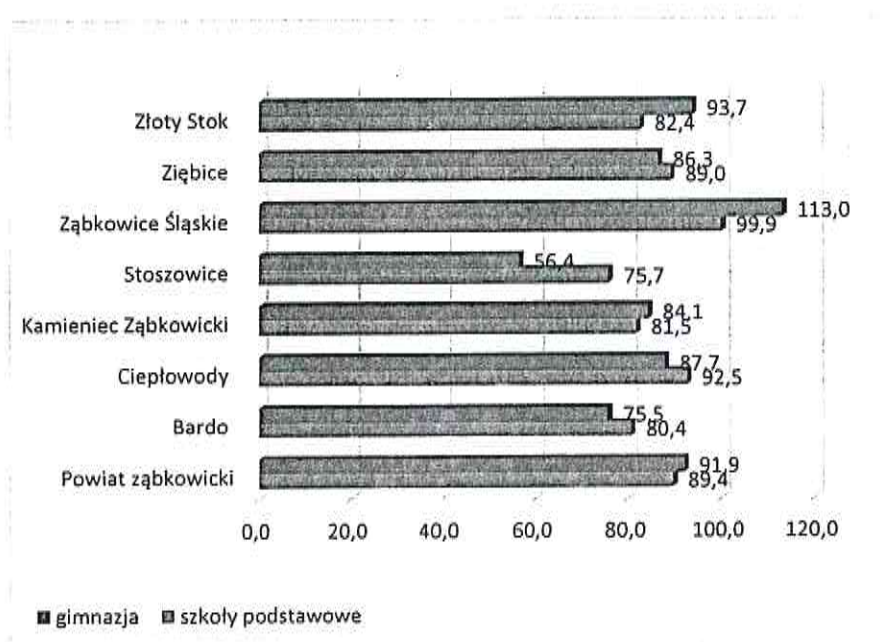
Na terenie dwóch przedszkoli znajdują się dobrze wyposażone place zabaw, a dla uczniów Zespołu Szkół zajęcia sportowe organizowane są na sali gimnastycznej oraz boisku sportowym.

Współczynnik skolaryzacji

Współczynnik skolaryzacji wg danych z GUS jest miarą powszechności nauczania i wyrażony jest w ujęciu procentowym, jest on zgodny z Ustawą z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. Rozróżnia się skolaryzację brutto i netto. Współczynnik skolaryzacji brutto wyliczamy dzieląc liczbę osób uczących się na danym poziomie kształcenia przez liczbę ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Jednocześnie należy podkreślić, iż współczynnik ten najwyższy jest w szkołach podstawowych i wynosi prawie 100% i maleje on w miarę przechodzenia do następnych szkół.

Współczynnik skolaryzacji brutto w powiecie ząbkowickim wyniósł w 2016 roku dla szkół podstawowych 89,4%, a dla gimnazjalnych 91,9%. W Gminie Złoty Stok wskaźnik ten w 2016 roku wyniósł 82,4% w przypadku szkół podstawowych i 93,7% przypadku szkół gimnazjalnych.

Wykres 2. Współczynnik skolaryzacji brutto dla gmin powiatu ząbkowickiego w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

We wszystkich placówkach na terenie gminy prowadzone były projekty i programy, w tym realizowane ze środków zewnętrznych, programy profilaktyczne czy projekty edukacyjne. Przedszkole Publiczne realizuje projekty: „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Akademia Aquafresh”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Moje dziecko idzie do szkoły”, a także jest organizatorem Przedszkolnej Olimpiady Sportowej. Placówka Opieki Przedszkolnej „Bajka” realizowała: program wychowania przedszkolnego „Nasze przedszkole”, program do nauki języka angielskiego, projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014/2020 (Europejski Fundusz Społeczny) pn. Radosne przedszkole – podążając za rozwojem dziecka. Oś priorytetowa 10. Edukacja, działanie 10.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji, poddziałanie 10.1.1. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkursy horyzontalne.

W Samorządowym Zespole Szkół realizowano: Projekt ERASMUS + Stand Up to Start Up – Partnerstwo strategiczne – Współpraca szkół – 2016-2018, „Mały Mistrz”, „Multisport”, „Umiem pływać”, „Książki naszych marzeń”, „Szkolą Talentów”, „Szkola w Ruchu”, „Szlanka mleka”, „Owoce w szkole”, programy profilaktyczne: „Spójrz Inaczej”, „Saper”, „Trzymaj Formę”, „Przemoc boli”, „Powiedz NIE uzależnieniom”, „Szkola dbająca o bezpieczeństwo”, „ALFA- profilaktyka antyterrorystyczna”, „Moje dziecko idzie do szkoły”, „Bieg po zdrowie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Bez przemocy”, „Stop wagarom”, „Stawiamy na drowie i bezpieczeństwo”, „Zawsze wiemy co jemy”, szkolne projekty: „Adaptacja dziecka w szkole”, „Super Klasa”, „Dzień Nauki”, „Szkolny Festiwal Nauki”, „Cudze chwalicie swego nie znacie”, „Bo, co może mały człowiek – Prawa człowieka”, programy czytelnicze, program terapii logopedycznej, programy zajęć wyrównawczych, programy kół zainteresowań.

7. ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego informuje nas o podstawowych definicjach do niniejszego rozdziału. Zgodnie z nią:

- Mieszkaniowy zasób gminy, to lokale stanowiące własność gminy albo gminnych osób prawnych lub spółek handlowych utworzonych z udziałem gminy, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego, a także lokale pozostające w posiadaniu samodzielnym tych podmiotów;
- Lokal, to miejsce służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Lokalem nie jest pomieszczenie przeznaczone do krótkotrwałego pobytu osób, w szczególności znajdujące się w budynkach internatów, burs, pensjonatów, hoteli, domów wypoczynkowych lub w innych budynkach służących do celów turystycznych lub wypoczynkowych.
- Lokal socjalny - lokal nadający się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5m², a w wypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10m², przy czym lokal ten może być o obniżonym standardzie.

Gminnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi administruje oraz zarządza na podstawie zawartych umów Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „KOMA” Sp. Z o.o w Złotym Stoku. Otrzymane dane przedstawiają zasoby mieszkaniowe Gminy Złoty Stok na 2016 rok.

Łączna liczba budynków gminnych mieszkalnych, w 100 % będących własnością gminy wynosiła 11. Budynki te umiejscowione są: w Mąkolnie, w Chwalisławiu, w Złotym Stoku na Placu Kościuszki, w Rynku, na ulicy Staszica, Sudeckiej, Św. Jadwigi i Wąskiej. Ilość wspólnot z udziałem gminy wynosiła 48, a ilość innych budynków, gdzie Przedsiębiorstwo KOMA prowadzi administrację ale nie zarządza nimi wynosiła 10. Liczba gminnych lokali mieszkalnych wynosiła 130, o łącznej powierzchni 6 138,83 m². W lokalach tych mieszkało w 2016 roku 409 osób. Liczba lokali socjalnych wynosiła 10, o powierzchni 258,55m². W lokalach socjalnych mieszkało 11 osób. Lokale te znajdują się na

ulicach: B. Chrobrego, Placu Kościuszki, Lelewela, w Rynku, Wojska Polskiego, Św. Jądwygi oraz w Laskach.

Gminne lokale użytkowe znajdujące się w budynkach wspólnot i budynkach komunalnych użytkowane są na podstawie umów najmu zawartych z zarządcą budynku. Wyposażone są w instalację elektryczną i wodociągową. Ilość lokali pozyskanych do dyspozycji w 2017 roku wynosiła 5.

Uchwałą Rady Miejskiej w Złotym Stoku przyjęto w 2014 roku wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Złoty Stok na lata 2014-2018. Program zawiera prognozę wielkości oraz stanu technicznego mieszkaniowego zasobu gminy, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji na lata podane w programie, plan sprzedaży lokali, zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej oraz wysokość wydatków z podziałem na koszty remontów, eksploatacji i modernizacji.

8. ZDROWIE

Na system ochrony zdrowia w Gminie Złoty Stok składają się: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „OMEGA” Sp. z o.o. oraz Praktyka Lekarza Rodzinnego Ewa Seweryn. Ponadto funkcjonuje również Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Lecznicy „Salutaris” Sp. z o.o. a także gabinet stomatologiczny.

Wg danych statystycznych GUS liczba udzielanych porad w przychodniach w gminie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej wynosiła w 2016 roku 22 001 ogółem, stanowiąc 7,3% porad udzielonych na terenie powiatu ząbkowickiego.

Tabela 9. Liczba udzielonych porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej gminach powiatu ząbkowickiego w 2016 roku

Nazwa	Porady ogółem	%
Powiat ząbkowicki	303 446	100,0
Bardo	26 105	8,6
Cieplowody	9 858	3,2
Kamieniec Ząbkowicki	29 681	9,8
Stoszowice	16 485	5,4
Ząbkowice Śląskie	131 221	43,2
Ziębice	68 095	22,4
Złoty Stok	22 001	7,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie znajdują się 2 apteki. Apteka, to placówka ochrony zdrowia publicznego, w której osoby uprawnione świadczą usługi farmaceutyczne obejmujące zadania określone w ustawie⁸.

Wg danych z GUS liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną na terenie gminy wynosiła w 2016 roku 2 312. Tabela pokazana poniżej przedstawia ludność przypadającą na aptekę ogólnodostępną dla gmin powiatu ząbkowickiego.

Tabela 10. Ludność przypadająca na aptekę ogólnodostępną wg gmin powiatu ząbkowickiego w 2016 roku⁹

Nazwa	Ludność na aptekę ogólnodostępną
Powiat ząbkowicki	2 772

⁸ Ustawa "Prawo farmaceutyczne" z dnia 6 września 2001 roku,

⁹ Brak danych dla gmin: Cieplowody i Stoszowice

Bardo	2 691
Kamieniec Żąbkowicki	2 775
Żąbkowice Śląskie	2 219
Ziębice	2 494
Złoty Stok	2 312

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

9. KULTURA

Na terenie Gminy Złoty Stok znajdują się obiekty, które zapewniają swoim mieszkańcom i wszystkim zainteresowanym kontakt z kulturą. Główną instytucją działającą w obszarze kultury jest Centrum Kultury i Promocji w Złotym Stoku. W skład jednostki oprócz budynku Centrum wchodzi również Biblioteka Publiczna w Złotym Stoku i jej 2 Filie w Mąkolnie i w Laskach. W budynku Centrum Kultury znajdują się między innymi: sala widowiskowa, sala muzyczna, sala wykładowa, sala fotograficzna, kafejka internetowa.

Działalność instytucji kultury w Gminie Złoty Stok jest szeroka i zróżnicowana. Przez cały 2016 rok odbywały się liczne wydarzenia skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych. Wg sprawozdania z działalności Centrum Kultury w 2016 roku odbyły się imprezy o zasięgu gminnym takie jak np. organizacja Ferii Zimowych dla dzieci na terenie całej gminy (200 uczestników), Międzypokoleniowe Warsztaty Artystyczne (150 uczestników), Dzień Kobiet - wspomnienie o Annie German (90 uczestników), Warsztaty Wielkanocne (87 uczestników), spotkania autorskie w Bibliotece, Złotostocka Majówka – wydarzenie plenerowe (200 uczestników), organizacja Wakacji letnich dla dzieci na terenie całej gminy (300 uczestników), Muzyczne Niedziele organizowane w czasie przerwy wakacyjnej w Parku Miejskim (150 uczestników), Dożynki Gminne Mąkolno (300 uczestników), Zabawa Halloweenowa (90 uczestników), Złotostocka SeniorVita- wydarzenie odbywające się w Laskach (130 uczestników), Barbórka w Kopalni w Złotym Stoku (100 uczestników), Mikołajki (150 uczestników), Sylwester na złotostockim rynku (150 uczestników). Zorganizowano również imprezy o zasięgu powiatowym: Piknik Country w Parku Miejskim (250 uczestników), o zasięgu wojewódzkim: Gwarklada (2000 uczestników), o zasięgu ogólnopolskim: organizacja Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (300 uczestników) i Narodowe Czytanie (90 uczestników), a także międzynarodowym Złotostockie Kolędowanie (200 uczestników).

Prócz tego w Centrum Kultury odbywają się stałe zajęcia: sportowe, plastyczne, kolar-
skie, szachowe, taneczne, muzyczne, babingtona, a także kurs języka angielskiego, Jum-
ping Frog, kurs komputerowy dla seniorów, fitness aerobik, próby chóru, Klub Brydżysty,
trening oldbojów „Złota Marka”, Klub Malucha.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych mierników ocenianych działań podejmowanych przez Policję. Działania muszą być oparte o współpracę wszystkich instytucji, organizacji i podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa, a w szczególności samorządów terytorialnych, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śląskich. Wg danych otrzymanych z KPP, w 2016 roku wszczęto łącznie 28 postępowań przygotowawczych dla przestępstw kryminalnych popełnionych na terenie Gminy Złoty Stok. W trakcie przeprowadzonych postępowań przygotowawczych stwierdzono łącznie popełnienie 28 przestępstw kryminalnych, w tym: 1 przestępstwo uszczerbku na zdrowiu, 1 zabójstwo, 2 przestępstwa kradzieży rzeczy, 2 przestępstwa kradzieży z włamaniem, 7 przestępstw uszkodzenia cudzej rzeczy, 2 przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą, 2 przestępstwa drogowe i 2 przestępstwa narkotykowe.

Tabela 11. Wybrane rodzaje przestępstw wszczętych i stwierdzonych na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku

	Liczba wszczętych postępowań	Przestępstwa stwierdzone
Przestępstwa kryminalne razem	28	28
Zabójstwo	1	1
Uszczerbek na zdrowiu	1	1
Kradzież rzeczy	2	2
Kradzież z włamaniem	5	5
Uszkodzenie cudzej rzeczy	7	7
Znęcanie się nad osobą najbliższą	2	2
Przestępstwa narkotykowe	2	2
Przestępstwa drogowe	2	2

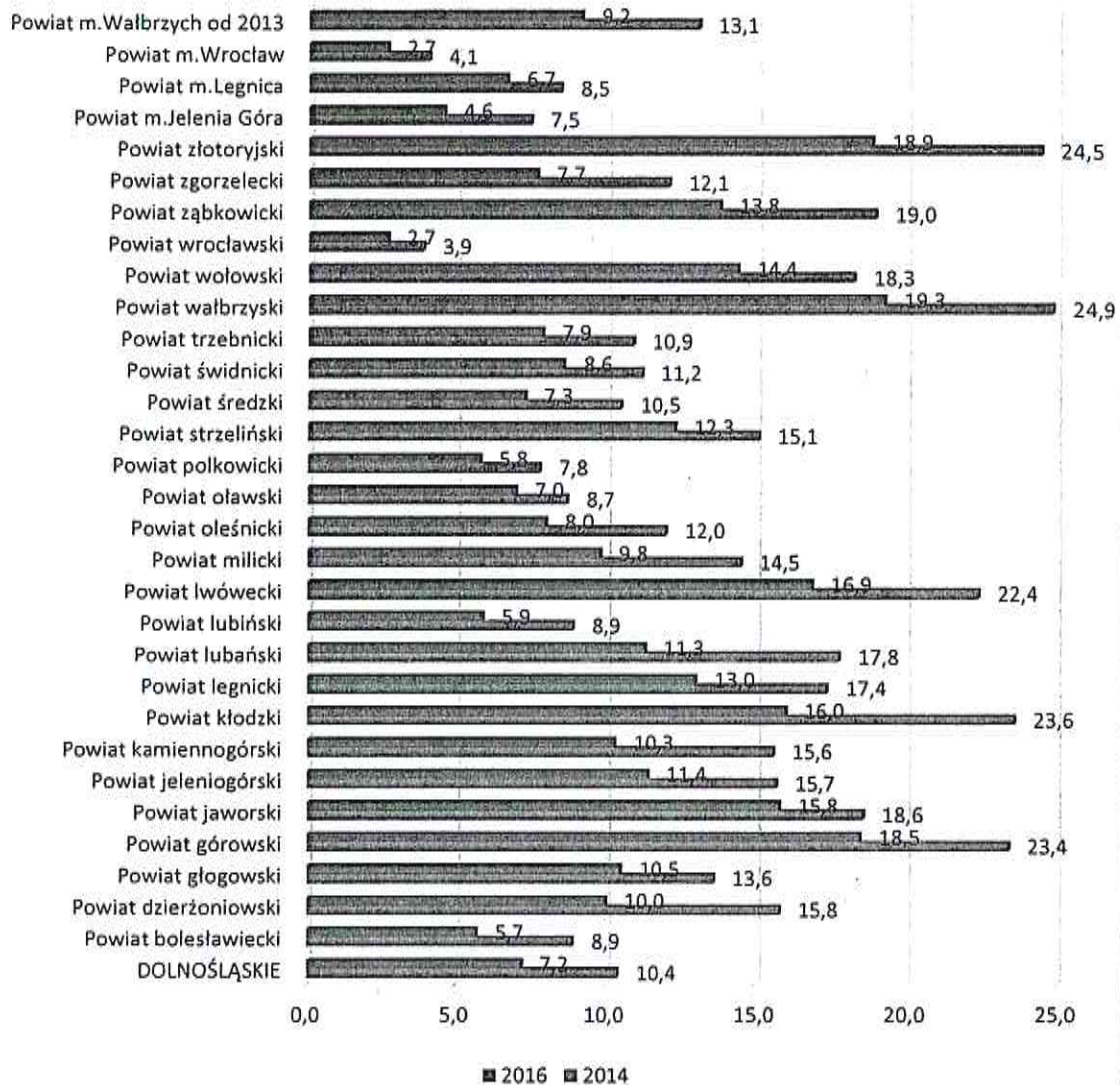
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KPP

Wg danych Policji i procedury Niebieska Karta, w 2016 roku w stosunku do łącznie 12 osób istniało podejrzenie że są ofiarami przemocy w rodzinie. Również dla 12 osób istniało podejrzenie, że dopuszczają się przemocy w rodzinie.

11. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY

Poczucie bezpieczeństwa i stabilizacja każdej rodziny zależy przede wszystkim od pozycji na rynku pracy dorosłych jej członków oraz od warunków materialnych tej rodziny. Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatu ząbkowickiego wyniosła w 2014 roku 19,0% i spadła do 13,8% w 2016 roku. Poniżej przedstawiono dane dla powiatów województwa dolnośląskiego o w latach 2014 i 2016.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatów województwa dolnośląskiego w latach 2014 i 2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W 2014 roku osoby bezrobotne z terenu gminy stanowiły 16,4% ogółu mieszkańców w wieku produkcyjnym. Udział tej grupy w 2016 roku zmniejszył się do 11,9%.

Ogólna liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ząbkowicach Śląskich w 2014 roku wynosiła 486 osób i zmniejszyła się w 2016 roku wynosząc 338 osób. Struktura płci wykazała przewagę mężczyzn nad kobietami, co potwierdziło się także w 2016 roku. Mężczyźni stanowili 51,2% osób bezrobotnych.

Tabela 12. Ogólna liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w PUP wg płci w latach 2014-2016

	2014 rok		2016 rok	
	l. osób	%	l. osób	%

Liczba kobiet	233	47,9	165	48,8
Liczba mężczyzn	253	52,1	173	51,2
Razem	486	100,0	338	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Dane wskazały, że w 2014 roku największy udział stanowiły osoby pozostające w rejestrach PUP przez okres powyżej 24 miesięcy (25,5%). Są to osoby tzw. długotrwale bezrobotne. Ich udział w 2016 roku zmniejszył się do 16,9%, a na pierwszym miejscu pozostawała grupa bezrobotnych zarejestrowanych od 1 do 3 miesięcy, stanowiąca 26,3%. W badanym czasie zmniejszył się udział procentowy grupy osób pozostających bez pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy.

Tabela 13. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w PUP w latach 2014 - 2016, wg czasu pozostawania bez pracy

	2014 rok		2016 rok	
	l. osób	%	l. osób	%
do 1 miesiąca	40	8,2	43	12,7
od 1 do 3 miesięcy	105	21,6	89	26,3
od 3 do 6 miesięcy	66	13,6	43	12,7
od 6 do 12 miesięcy	65	13,4	59	17,5
od 12 do 24 miesięcy	86	17,7	47	13,9
powyżej 24 miesięcy	124	25,5	57	16,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Struktura osób bezrobotnych ze względu na wiek przedstawiała się następująco. W badanych latach najczęściej występującą grupą bezrobotnych były osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata. Ich udział wynosił ponad 26%. Zmniejszenie udziału w analizowanych latach nastąpiło w przedziale wiekowym 18-24 lata. Stosunkowo spory wzrost zaobserwowano w przypadku osób powyżej 60 roku życia tj. z 4,7% do 8,0%.

Tabela 14. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w PUP w latach 2014 - 2016, wg wieku

	2014 rok		2016 rok	
	l. osób	%	l. osób	%
18 - 24 lata	73	15,0	35	10,4
25 - 34 lata	127	26,1	90	26,6
35 - 44 lata	107	22,0	79	23,4
45 - 54 lata	99	20,4	63	18,6
55 - 59 lata	57	11,7	44	13,0
60 - 64 lata	23	4,7	27	8,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Nie bez znaczenia dla osoby bezrobotnej pozostaje kwestia jego wykształcenia. Wśród osób bezrobotnych największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Stanowiły one ponad 30 % w analizowanych latach. Dynamika zjawiska wykazała zwiększenie się tego

udziału z 30,7% do 34,0%. Drugą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Ich udział w badanych latach był na podobnym poziomie wynosząc 29%.

Tabela 15. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP, w latach 2014 - 2016, wg wykształcenia

	2014 rok		2016 rok	
	l. osób	%	l. osób	%
Wyższe	32	6,6	26	7,7
Policealne i średnie zawodowe	119	24,5	76	22,5
Średnie ogólnokształcące	43	8,8	23	6,8
Zasadnicze zawodowe	143	29,4	98	29,0
Gimnazjalne i niższe	149	30,7	115	34,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Dane dotyczące stażu pracy wskazały, że najczęściej osób zasilających Urząd Pracy posiadały staż pracy wynoszący od 1 do 5 lat. Nie była to jednak grupa zdecydowanie największa, bowiem osoby ze stażem do 1 roku stanowiły 19,8% a osoby ze stażem od 5 do 10 lat stanowiły 14,8%. Osoby bez stażu pracy tworzyły grupę 12,1%.

Tabela 16. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP, w latach 2014 - 2016, wg stażu pracy

	2014 rok		2016 rok	
	l. osób	%	l. osób	%
Bez stażu	76	15,6	41	12,1
do 1 roku	85	17,5	67	19,8
od 1 do 5 lat	104	21,4	80	23,7
od 5 do 10 lat	69	14,2	50	14,8
od 10 do 20 lat	52	10,7	39	11,5
od 20 do 30 lat	67	13,8	44	13,0
30 lat i więcej	43	8,8	17	5,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Uzyskane dane pomogły wskazać rozmieszczenie osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP z terenu Gminy Złoty Stok. Pokazano to na poniższej mapie. Ponad 61% osób bezrobotnych pochodziło z terenu Miasta Złoty Stok w 2014 roku. Udział tej grupy zmniejszył się w 2016 roku do 59,8%. Mieszkańcy Lasek, zarejestrowani w PUP stanowili 14,7% w 2014 roku i 13,5% w 2016 roku ogółu bezrobotnych. Nieznaczny wzrost udziału osób bezrobotnych odnotowano w przypadku mieszkańców Chwałisławia, Błotnicy i Mąkolna.

Tabela 17. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP, w latach 2014 - 2016, wg miejscowości zamieszkania

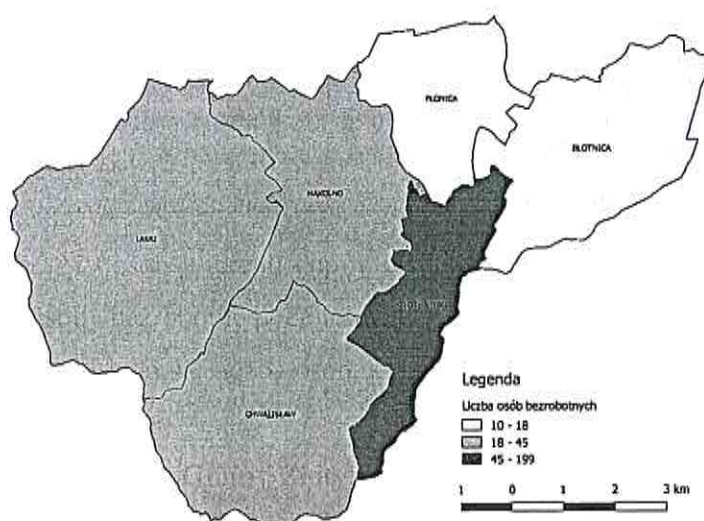
	2014 rok		2016 rok	
	l.osób	%	l.osób	%
Złoty Stok	295	61,8	199	59,8

Mąkolno	45	9,4	35	10,5
Laski	70	14,7	45	13,5
Błotnica	20	4,2	18	5,4
Płonica	24	5,0	10	3,0
Chwalisław	23	4,8	26	7,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

W 2014 roku, 279 osób z terenu gminy podjęło pracę, a w 2016 roku liczba tych osób wyniosła 301. Osoby bezrobotne podejmowały również staże w liczbie 47 w 2014 roku i 65 w 2016 roku. Zmniejszyła się liczba osób, które podejmowały działalność gospodarczą z 8 do 4.

Mapa 3. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP w 2016 roku, wg miejscowości zamieszkania

Źródło: opracowanie własne

12. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawnością nazwiemy trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Obowiązuje kilka rodzajów orzecznictwa, regulowanych odrębnymi ustawami i prowadzonych przez różne instytucje:

- 1) Orzecznictwo do celów pozarentowych – prowadzone przez Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.
- 2) Orzecznictwo o niezdolności do pracy do celów rentowych - prowadzone przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- 3) Orzecznictwo do celów rentowych w KRUS - orzecznictwo rentowe prowadzone przez lekarzy rzeczoznawców (w I instancji) i Komisje Lekarskie Kasy (w II instancji).
- 4) Orzecznictwo do celów o niezdolności do służby wojskowej, prowadzone przez komisje lekarskie podległe MON lub ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności działają na podstawie poniższych ustaw i rozporządzeń:

- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.

Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydają orzeczenia o stopniach niepełnosprawności oraz o wskazaniach do ulg i uprawnień. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej, rozróżnia się 3 stopnie niepełnosprawności:

- 1) Znaczny – zalicza się do niego osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- 2) Umiarkowany – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych

3) Lekki – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych, z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną, o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności rozróżnia się symbole przyczyny niepełnosprawności:

- 01-U – upośledzenie umysłowe,
- 02-P – choroby psychiczne,
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 04-O – choroby narządu wzroku,
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu,
- 06-E – epilepsja,
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia,
- 08-T – choroby układu pokarmowego,
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego,
- 10-N – choroby neurologiczne,
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
- 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

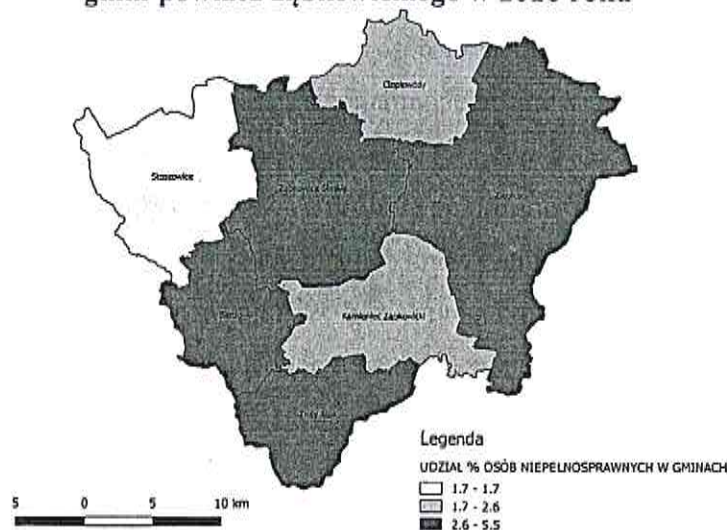
Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powo-

duże zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej dziecka.¹⁰

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Dzierżoniowie przekazał dane za 2016 rok na temat liczby osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, płci oraz wieku osób niepełnosprawnych.

Przesłane dane liczbowe dotyczące osób niepełnosprawnych wg gmin powiatu ząbkowickiego pozwalają pokazać przestrzenne rozmieszczenie osób niepełnosprawnych na mapach odsetkowych. Z danych wynika, że udział procentowy osób z orzeczoną niepełnosprawnością w stosunku do mieszkańców był największy na obszarze wiejskim Gminy Złoty Stok. Wskaźnik ten wyniósł 3,2%. Kolejny wysoki wskaźnik odnotowano w Mieście Bardo tj. 3,0%.

Mapa 4. Udział % osób z orzeczoną niepełnosprawnością w stosunku do mieszkańców gmin powiatu ząbkowickiego w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne

Ogólna liczba osób z orzeczoną niepełnosprawnością z terenu Gminy Złoty Stok wynosiła 107, w tym 14 osób do 16 roku życia i 93 osoby po 16 roku życia. Ze względu na liczbę symboli - czyli przyczyny przyznania orzeczenia, wśród osób do 16 roku życia 9 osób posiadało 1 symbol, a 4 osoby 2 symbole i 1 osoba 1 symbol. Wśród osób po 16 roku życia, 61 osób posiadało 1 symbol, 21 osób 2 symbole, a 11 osób 3 symbole.

¹⁰ <http://www.niepelnosprawni.gov.pl>

Tabela 18. Liczba osób niepełnosprawnych z orzeczoną niepełnosprawnością, zamieszkałych na terenie gmin powiatu ząbkowickiego wg liczby symboli przyczyny niepełnosprawności i grup wiekowych w 2016 roku

	Osoby do 16 roku życia				Osoby powyżej 16 roku życia					
	1 symbol	2 symbole	3 symbole	razem	1 symbol	2 symbole	3 symbole	razem	Ogółem	% do mieszkańców
Miasto Bardo	5	2	1	8	43	19	9	71	79	3,0
Obszar wiejski Bardo	8	4	2	14	36	15	4	55	69	2,5
Obszar wiejski Ciepłowody	11	5	3	19	39	18	4	61	80	2,6
Obszar wiejski Kamieniec Ząbkowicki	30	10	4	44	88	39	8	135	179	2,2
Obszar wiejski Stoszowice	16	2	1	19	49	20	6	75	94	1,7
Miasto Ząbkowice Śląskie	37	17	2	56	213	118	45	376	432	2,8
Obszar wiejski Ząbkowice Śląskie	12	5	3	20	105	31	15	151	171	2,5
Miasto Ziębice	34	22	5	61	98	57	20	175	236	2,8
Obszar wiejski Ziębice	21	9	13	43	87	33	17	137	180	2,1
Miasto Złoty Stok	6	0	1	7	29	8	7	44	51	1,8
Obszar wiejski Złoty Stok	3	4	0	7	32	13	4	49	56	3,2
Razem	183	80	35	298	819	371	139	1329	1627	24,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Głównymi powodami uzyskiwania niepełnosprawności wśród osób do 16 roku życia z terenu Gminy Złoty Stok były zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu oraz choroby narządu wzroku. Liczbowe zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności wśród osób do 16 roku życia mieszkających na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku, wg symbolu przyczyny niepełnosprawności

Symbol	Liczba wydanych orzeczeń	% wydanych orzeczeń
01-U	0	0,0
02-P	0	0,0
03-L	4	20,0
04-O	4	20,0
05-R	3	15,0
06-E	1	5,0
07-S	2	10,0
08-T	1	5,0
09-M	0	0,0
10-N	3	15,0
11-I	0	0,0
12-C	2	10,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Głównymi powodami uzyskiwania niepełnosprawności wśród osób po 16 roku życia z terenu Gminy Stok były choroby narządu ruchu, choroby neurologiczne oraz choroby układu oddechowego i krążenia.

Tabela 20. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia mieszkających na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku, wg symbolu przyczyny niepełnosprawności

Symbol	Liczba wydanych orzeczeń	% wydanych orzeczeń
01-U	2	1,5
02-P	4	2,9
03-L	9	6,6
04-O	8	5,9
05-R	32	23,5
06-E	1	0,7
07-S	23	16,9
08-T	5	3,7
09-M	7	5,1
10-N	31	22,8
11-I	14	10,3
12-C	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wśród osób po 16 roku życia, największą grupę stanowiły osoby, które uzyskały umiarkowany stopień niepełnosprawności, stanowiące 37,6% ogółu tej grupy. Znaczny stopień niepełnosprawności uzyskało 31,2% ogółu. Wśród osób ze znacznym stopniem, dominowali mieszkańcy wsi (58,6%). Podobnie w przypadku mieszkańców, którym orzeczono stopień lekki (55,2%).

Tabela 21. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Złoty Stok, wg stopnia niepełnosprawności, w 2016 roku

	znacznym		umiarkowany		lekki	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
Miasto Złoty Stok	12	41,4	19	54,3	13	44,8
Złoty Stok obszar wiejski	17	58,6	16	45,7	16	55,2
Razem	29	100,0	35	100,0	29	100,0
%	31,2		37,6		31,2	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wiek, to kolejna cecha poddana analizie osób niepełnosprawnych po 16 roku życia. Największą liczbę stanowiły osoby po 60 roku życia (40,9%) oraz osoby w przedziale wiekowym 41-59 lat (37,6%). W głównej mierze w każdym przedziale wiekowym dominowały osoby zamieszkałe na terenach wiejskich.

Tabela 22. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Złoty Stok wg wieku w 2016 roku

	16-25 lat		26-40 lat		41-59 lat		60 lat i więcej	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
Miasto Złoty Stok	5	50,0	3	30,0	18	51,4	18	47,4
Złoty Stok obszar wiejski	5	50,0	7	70,0	17	48,6	20	52,6
Razem	10	100,0	10	100,0	35	100,0	38	100,0
%	10,8		10,8		37,6		40,9	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wśród osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, najczęściej wydano orzeczeń ze względu na choroby neurologiczne (24,5%). Również ten symbol dominował wśród osób z lekkim stopniem (33,3%). Wśród osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, najczęściej wydano orzeczeń ze względu na choroby narządów ruchu (31,4%).

Tabela 23. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Złoty Stok wg symbolu i stopnia niepełnosprawności w 2016 roku

Symbol	znaczny		umiarkowany		lekki	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
01-U	1	2,0	1	2,0	0	0,0
02-P	1	2,0	1	2,0	2	5,6
03-L	1	2,0	3	5,9	5	13,9
04-O	1	2,0	3	5,9	4	11,1
05-R	9	18,4	16	31,4	7	19,4
06-E	1	2,0	0	0,0	0	0,0
07-S	8	16,3	12	23,5	3	8,3
08-T	2	4,1	3	5,9	0	0,0
09-M	6	12,2	0	0,0	1	2,8
10-N	12	24,5	7	13,7	12	33,3
11-I	7	14,3	5	9,8	2	5,6
12-C	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

13. PRZEMOC W RODZINIE

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przez przemoc w rodzinie należy rozumieć powtarzające się umyślne działanie

lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zjawisko przemocy w rodzinie ma charakter złożony i rozpatrywane jest zarówno w aspekcie, prawnym, psychologicznym jak i społecznym.

Dokonana diagnoza zjawiska przemocy domowej polegała na analizie badawczej danych instytucjonalnych w latach 2014 – 2016.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie działa Zespół Interdyscyplinarny. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W pierwszym i drugim roku badania odbyły się po 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego utworzono grupy robocze, które swoją pomocą objęły 11 rodzin w 2014 roku oraz 20 rodzin w 2016 roku. Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego zostały objęte zarówno kobiety jak i mężczyźni, a także dzieci i osoby niepełnosprawne.

Tabela 24. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych do spraw przemocy w rodzinie na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014 i 2016

	2014 rok	2016 rok
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4
Liczba spotkań grup roboczych	8	7
Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych	43	49
w tym kobiety	10	19
w tym mężczyźni	14	20
w tym dzieci	19	10
w tym osoby niepełnosprawne	4	10
w tym osoby starsze	4	7
Liczba utworzonych grup roboczych	6	9
Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	11	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Analiza danych wskazała nieznaczne zwiększenie się liczby osób, które objęto pomocą Zespołu. Struktura płci wskazała, że liczba kobiet i mężczyzn objętych pomocą uległa zwiększeniu. Zdecydowanie zmniejszyła się liczba dzieci objętych tą formą pomocy. Niepokojącym zjawiskiem jest stosunkowo duża liczba osób starszych i niepełnosprawnych dotkniętych przemocą w rodzinie.

W ramach udzielanego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w Ośrodku Pomocy Społecznej prowadzone było poradnictwo medyczne, psychologiczne, socjalne i zawodowo-rodzinne i prawne. Analiza wykazała utrzymywanie się na podobnym poziomie liczby osób objętych tego typu formami pomocy w związku z podejrzeniem istnienia problemu przemocy w rodzinie. Najwięcej wsparcia udzielono w postaci poradnictwa psychologicznego oraz socjalnego. Szczegóły zawiera tabela.

Tabela 25. Formy poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016

	2014 rok	2016 rok
ogółem	29	31
medyczne	2	3
psychologiczne	10	6
prawne	0	6
socjalne	11	8
zawodowe i rodzinne	6	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Procedurą „Niebieskie Karty” w 2014 roku było objętych 20 rodzin, a w 2016 roku łącznie 16 rodzin. Były to rodziny z danego okresu sprawozdawczego oraz z poprzednich lat, u których procedura nie była zakończona. Zaobserwowano zmniejszenie się liczby spraw zakończonych ze względu na ustanie przemocy w rodzinie, w porównaniu roku 2014 do 2016.

Tabela 26. Procedura „Niebieskie Karty“ w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

		2014 rok	2016 rok
liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"		20	16
liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie sprawozdawczym		11	15
liczba spraw zakończonych w wyniku:	ustania przemocy w rodzinie	6	2
	brak zasadności podejmowania działań	1	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontaktowali się z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, tj. z 5 osobami doznającymi przemocy oraz 9 osobami stosującymi przemoc (2016 rok). W ramach wsparcia członkowie Gminnej Komisji prowadzili działania wobec rodzin w których dochodzi do przemocy, do których należą: uruchomienie procedury „Niebieska Karta”, prowadzenie rozmów interwencyjnych

z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy, prowadzenie rozmów z osobami doznającymi przemocy w celu zdiagnozowania jej sytuacji w rodzinie, motywowanie dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy oraz powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji dziecka.

14. PROBLEM ALKOHOLOWY

Narodowy Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych definiuje uzależnienie od alkoholu, jako kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały dla pacjenta poprzednio większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne, czasami przemożne).

Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia, pozwala identyfikacja trzech lub więcej następujących cech lub objawów występujących łącznie przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia):

1. Silne pragnienie lub poczucie przymusu picia („głód alkoholowy”).
2. Upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z pićm (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, trudności w zakończeniu picia do wcześniej założonego poziomu, nieskuteczność wysiłków zamierzających do zmniejszenia lub kontrolowania picia).
3. Fizjologiczne objawy stanu odstawienia pojawiającego się, gdy picie alkoholu jest ograniczone lub przerywane albo używanie alkoholu lub pokrewnie działających substancji (np. leków) w celu złagodzenia ww. objawów, uwolnienie się od nich lub uniknięcia ich.
4. Zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu, potrzeba spożycia większych dawek dla wywołania oczekiwanego efektu.
5. Z powodu picia alkoholu narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększona ilość czasu przeznaczona na zdobywanie alkoholu lub jego picie, bądź uwolnienia się od następstw jego działania.
6. Uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia.

W 2016 roku Gmina Złoty Stok przyjęła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017. Głównymi zadaniami przyjętymi w Programie jest: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych do alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, wspomaganie działal-

ności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów uzależnień, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizatorem Gminnego Programu jest Gmina przy pomocy Urzędu Miejskiego w Złotym Stoku. Realizację Programu koordynuje powołany przez Burmistrza Złotego Stoku Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Poniżej zestawiono informację dotyczącą rynku napojów alkoholowych na terenie gminy, dane dotyczące Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego oraz profilaktyki szkolnej i środowiskowej prowadzonej na terenie gminy. Głównym źródłem poniżej przedstawionych danych było roczne sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1.

Rynek napojów alkoholowych

Wg danych ze sprawozdań PARPA-G1 za 2016 rok, łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Gminy wynosił 50, w tym 20 lokali gastronomicznych i 30 sklepów). Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie wyniosła 29.

Tabela 27. Rynek napojów alkoholowych na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - sklepy	16
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - lokale gastronomiczne	13
Razem	29
Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych	50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PARPA-G1

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wg stanu na koniec 2016 roku, liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosła 7. W stosunku do 25 osób z problemem alkoholowym podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w placówce uzależnień. Gminna Komisja przeprowadziła w 2016 roku

rozmowy interwencyjno-motywuujące z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu, w łącznej liczbie 21 osób.

Tabela 28. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Złoty Stok w 2016 roku

Liczba członków Komisji	7
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy	4
Liczba osób, w stosunku do których Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia od alkoholu	25
Liczba osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno - motywuujące	21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PARPA-GI

Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób z problemem alkoholowym

W punkcie konsultacyjno - informacyjnym udzielono porad dla 57 osób z problemem alkoholowym oraz porad dla członków rodzin, w których występują osoby z tym problemem. Udzielono również porad dla osób doznających i stosujących przemoc w związku z używaniem alkoholu.

Tabela 29. Liczba osób którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku

	Liczba osób	Liczba porad
Osoby z problemem alkoholowym	57	57
Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	17	17
Osoby doznające przemocy w rodzinie	2	2
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PARPA-GI

Profilaktyka szkolna i środowiskowa

W ramach profilaktyki szkolnej i środowiskowej w placówkach szkolnych na terenie gminy prowadzone były programy profilaktyczne rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA¹¹. W takich programach w 2016 roku wzięło udział 78 uczniów oraz

¹¹ PARPA- PAŃSTWOWA AGENCJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

6 nauczycieli. Podejmowano również inne działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, takie jak: jednorazowe prelekcje, pogadanki, spektakle, imprezy sportowe.

Tabela 30. Profilaktyka szkolna i środowiskowa na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016

Liczba uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA	78
Liczba uczestników jednorazowych prelekcji, pogadank	298
Liczba uczestników spektakli profilaktycznych	314
Liczba uczestników imprez sportowych	212

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PARPA-GI

Prowadzono również inne programy profilaktyczne, w tym z obszaru profilaktyki uniwersalnej i profilaktyki wskazującej skierowane do dzieci i młodzieży. Wzięto w nich udział łącznie 195 uczniów, 17 nauczycieli oraz 187 rodziców. Organizowano także warsztaty i szkolenia skierowane do rodziców oraz szkolenia dla nauczycieli.

15. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELICZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku, o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W myśl w/w ustawy, piecza zastępcza sprawowana jest

w formie rodzinnej (rodzina zastępcza) i instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i po uzyskaniu zgody rodziców zastępczych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a. spokrewniona
 - b. niezawodowa
 - c. zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
- 2) rodzinny dom dziecka

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno być ostatecznością, a gmina jako podmiot odpowiedzialny za pracę z rodziną biologiczną powinna położyć szczególny nacisk na wsparcie tych rodzin. Wspieranie rodziny powinno polegać w szczególności na analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji rodziny. Rodziny mające problem opiekuńczo - wychowawczy mogą otrzymać pomoc w formie asystenta rodziny. Asystent prowadzi pracę z rodziną poprzez realizację planu pracy we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielaniem pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – zwłaszcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udzielaniem pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych oraz wspieraniem aktywności społecznej rodziny, udzielaniem pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udzielanie wsparcia dzieciom, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Wg sprawozdań rocznych z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, asystent rodziny objął swoją pomocą 11 rodzin w 2014 roku oraz 6 rodzin w II połowie 2016 roku.

Tabela 31. Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016

	I półrocze 2014	II półrocze 2014	I półrocze 2016	II półrocze 2016
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	0	1	0	0
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego	11	11	9	8
do 3 miesięcy	0	0	0	0
powyżej 3 do 12 miesięcy	0	3	2	2
powyżej 1 roku	11	8	7	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Wg danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich, na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku funkcjonowało 5 rodzin zastępczych, w tym 3 rodziny spokrewnione z dzieckiem i 2 rodziny zastępcze niezawodowe.

Dzieci z terenu Gminy Złoty Stok funkcjonujące w pieczy zastępczej, przebywają w rodzinach spokrewnionych (4 dzieci), niezawodowych (4 dzieci), zawodowych (4 dzieci) oraz w rodzinach pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (2 dzieci).

Tabela 32. Rodziny zastępcze na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku

Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem	3
Liczba rodzin zastępczych niezawodowych	2
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem	4
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych	4
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych	4
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

W Gminie Złoty Stok zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Został on utworzony jako jednostka organizacyjna i budżetowa gminy do realizowania zadań w zakresie pomocy społecznej. OPS działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Osoby/rodziny ubiegające się o pomoc społeczną, w tym wsparcie finansowe (udzielenie zasiłku w postaci pomocy finansowej), powinny spełniać warunki określone przez w/w ustawę. Mowa tu o narzuconym przez Ustawodawcę kryterium dochodowym na osobę w gospodarstwie domowym, w rozumieniu ustawy oraz kryterium dochodowym na osobę samotnie prowadzącą gospodarstwo domowe. Ustawodawca określił w formie katalogu problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń socjalnych. Zgodnie z art. 7 ustawy, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony)
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej

Wyznaczenie powyższego katalogu wiąże się z koniecznością badania i monitorowania, w większości przypadków wykorzystując instrumenty badań społecznych. Badania podsta-

wowe wykonane na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, pozwalają poznać główne dysfunkcje rodzin oraz osób otrzymujących pomoc socjalną w obszarze świadczonej pomocy społecznej przez tutejszy OPS.

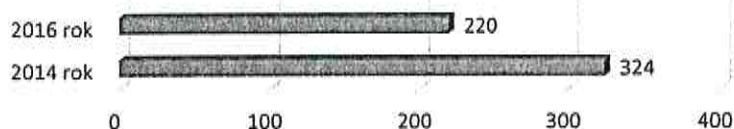
ANALIZA GOSPODARSTW DOMOWYCH OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W LATACH 2014-2016

Prezentację wyników przeprowadzonego badania dotyczącego mieszkańców gminy, którzy zostali objęci wsparciem przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej rozpoczyna charakterystyka gospodarstw domowych oraz analiza dynamiki zjawiska w latach 2014 i 2016. Zbiór danych, którym zespół badawczy posługiwał się w trakcie studiów, to sprawozdania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS), sprawozdania z działalności OPS, sprawozdania z Programu „Pomoc Państwa zakresie dożywiania”, sprawozdania z realizacji Karty Dużej Rodziny, programu Rodzina 500+. Z założeń diagnozy społecznej, na potrzeby niniejszego dokumentu strategicznego wynika, że rok 2014 wyznaczono jako podstawowy, w aspekcie przeprowadzonej analizy dynamiki badanych zjawisk i problemów społecznych w czasookresie 2014-2016.

Badania zasobów Ośrodka Pomocy Społecznej umożliwiły uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące liczby gospodarstw domowych objętych wsparciem pomocy społecznej, strukturę gospodarstw domowych, liczbę dzieci w gospodarstwach domowych, która korzysta z pomocy społecznej oraz powody ubiegania się o pomoc społeczną.

Analiza danych wykazała, że na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku, 10,6% mieszkańców jest objętych świadczeniami z pomocy społecznej. Dynamika pokazała spadek o 5,6 punktów procentowych tego udziału od 2014 roku. Poniższy wykres przedstawia liczebność gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną.

Wykres 4. Rodziny objęte pomocą społeczną w Gminie Złoty Stok w latach 2014 i 2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Charakterystyka gospodarstw domowych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej wskazuje, iż w 2014 roku w systemie pomocy społecznej funkcjonowały 324 rodzi-

ny, a w 2016 roku liczba rodzin zmniejszyła się do 220. W analizowanym przedziale czasu nastąpiło pomniejszenie się liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej o 104 rodziny.

W badanych latach przeważały gospodarstwa jednoosobowe. Ich udział procentowy w 2014 roku wynosił 47,5%, a w 2016 roku 53,2%. Skład gospodarstw domowych, w których funkcjonowały 2 osoby i więcej w rodzinie w każdym przypadku nieznacznie uległ zmianie.

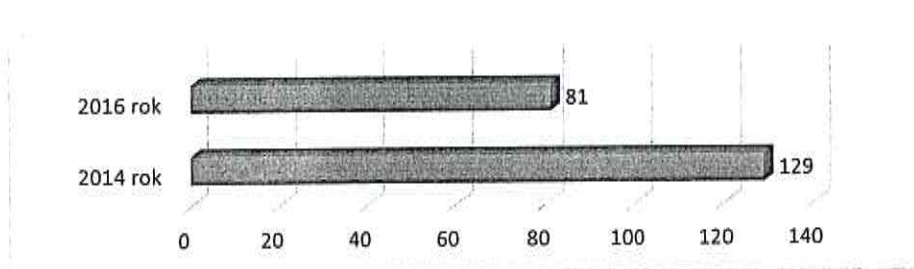
Tabela 33. Udział procentowy (%) rodzin korzystających ze wsparcia OPS w Gminie Złoty Stok, ze względu na liczbę osób w rodzinie w latach 2014 i 2016

Liczba osób w rodzinie	2014 rok		2016 rok	
	liczba rodzin	%	liczba rodzin	%
1 osoba w rodzinie	154	47,5	117	53,2
2 osoby w rodzinie	45	13,9	28	12,7
3 osoby w rodzinie	46	14,2	25	11,4
4 osoby w rodzinie	48	14,8	31	14,1
5 osób w rodzinie	19	5,9	10	4,5
6 osób i więcej w rodzinie	12	3,7	9	4,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Kolejną istotną kwestią charakteryzującą rodziny korzystające z pomocy społecznej, była liczba rodzin z dziećmi oraz liczba dzieci w takich rodzinach. Ogólna liczba rodzin z dziećmi wynosiła 81 w 2016 roku, co stanowiło 36,8 ogółu rodzin. Zatem w porównaniu do roku 2014 wskaźnik ten uległ nieznacznemu zmniejszeniu (w 2014 roku wynosił niemal 39,8%).

Wykres 5. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Analiza danych wskazała, że najczęściej występującym typem rodzin były gospodarstwa posiadające 1 i 2 dzieci. W 2014 roku 47,3% rodzin posiadało 1 dziecko, a w 2016

roku 44,4%. Nie odnotowano rodzin korzystających z pomocy społecznej, które posiadały 6 dzieci i więcej.

Tabela 34. Liczba oraz udział procentowy rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

Liczba dzieci w rodzinie	2014 rok		2016 rok	
	L. rodzin	%	L. rodzin	%
1 dziecko w rodzinie	61	47,3	36	44,4
2 dzieci w rodzinie	42	32,6	26	32,1
3 dzieci w rodzinie	17	13,2	10	12,3
4 dzieci w rodzinie	7	5,4	7	8,6
5 dzieci w rodzinie	2	1,6	2	2,5
6 dzieci w rodzinie	0	0,0	0	0,0
7 dzieci i więcej w rodzinie	0	0,0	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS

Kolejną cechą, która została poddana analizie socjologicznej jest skład gospodarstwa domowego, uznawany za jeden z zasadniczych determinantów sytuacji życiowej dziecka. W tym przypadku szczególną uwagę zwrócono na to, czy rodzina jest pełna, czy niepełna. Liczba rodzin niepełnych w badanym czasookresie nieznacznie zmniejszyła się. Analiza wykazała, że udział procentowy rodzin niepełnych w stosunku do ogółu rodzin w 2014 roku wynosił 15,1%. Zauważono również zwiększenie się udziału procentowego w badanym przedziale czasowym, przy jednoczesnym zmniejszeniu się liczby tych rodzin. Ponad połowa rodzin niepełnych posiadała w swojej strukturze 1 dziecko.

Tabela 35. Liczba dzieci w rodzinach niepełnych objętych wsparciem OPS w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

Liczba dzieci w rodzinach niepełnych	2014 rok		2016 rok	
	liczba rodzin	%	liczba rodzin	%
1 dziecko w rodzinie	28	57,1	19	52,8
2 dzieci w rodzinie	11	22,4	11	30,6
3 dzieci w rodzinie	7	14,3	2	5,6
4 dzieci w rodzinie i więcej	3	6,1	4	11,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Liczba rodzin emerytów i rencistów zmniejszyła się w badanych latach z 27 do 15 w 2016 roku. Udział procentowy również uległ zmianie wynosząc 8,3% w 2014 roku

i 6,8% w 2016 roku. Struktura tych rodzin wskazała, że w 2016 roku ponad 53% to rodziny jednoosobowe.

Tabela 36. Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych wsparciem OPS w Gminie Złoty Stok w latach 2014 – 2016

Liczba osób w rodzinie	2014 rok		2016 rok	
	liczba rodzin	%	liczba rodzin	%
1 osoba w rodzinie	10	37,0	8	53,3
2 osoby w rodzinie	6	22,2	3	20,0
3 osoby w rodzinie	3	11,1	1	6,7
4 osoby i więcej w rodzinie	8	29,6	3	20,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

CHARAKTERYSTYKA DOMINUJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Elementem przeprowadzonej diagnozy była również próba określenia, w jakim stopniu odnotowane w ustawie o pomocy społecznej dysfunkcje i problemy społeczne dotyczyły mieszkańców Gminy Złoty Stok.

Niemal wszystkie rodziny korzystające z OPS to rodziny, w których głównym powodem udzielanej pomocy było ubóstwo. Ponad 75% to rodziny korzystające z tytułu bezrobocia, a ponad 27% to rodziny, w których występowała niepełnosprawność. Dynamika zjawiska w latach 2014-2016 wskazała na zwiększenie się udziału procentowego rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych. Nieznacznie zwiększył się również udział rodzin z tzw. potrzebą ochrony macierzyństwa wśród rodzin wielodzietnych. W 2016 roku jedna rodzina korzystała z tytułu występującego problemu alkoholizmu. Na uwagę zasługuje również fakt, że w 2016 roku o pomoc do ośrodka pomocy społecznej zwróciły się 3 osoby bezdomne. Szczegóły zawarto poniższej tabeli.

Tabela 37. Dominujące powody przyznania pomocy społecznej w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016

Powód przyznania pomocy	2014 rok		2016 rok	
	liczba rodzin	%	liczba rodzin	%
Ubóstwo	305	94,1	204	92,7
Sieroctwo	0	0,0	0	0,0
Bezdomność	3	0,9	3	1,4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	2,5	8	3,6
W tym: wielodzietność	6	1,9	8	3,6
Bezrobocie	263	81,2	166	75,5
Niepełnosprawność	64	19,8	60	27,3
Długotrwała lub ciężka choroba	41	12,7	45	20,5
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	44	13,6	41	18,6
W tym: rodziny niepełne	27	8,3	28	12,7
W tym: rodziny wielodzietne	11	3,4	8	3,6
Przemoc w rodzinie	0	0,0	0	0,0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0,0	0	0,0
Alkoholizm	2	0,6	1	0,5
Narkomania	0	0,0	0	0,0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	0,6	1	0,5
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0,0	0	0,0
Zdarzenie losowe	0	0,0	0	0,0
Sytuacja kryzysowa	0	0,0	0	0,0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0,0	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

O skali zagrożenia wykluczeniem społecznym świadczy także liczba dzieci i młodzieży oraz osób objętych programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Pomoc w zakresie dożywiania skierowana jest w szczególności do: dzieci do siódmego roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, a także osób które własnym staraniem w szczególności ze względu na wiek lub niepełnosprawność nie są w stanie zapewnić sobie posiłku.

Ogólna liczba osób objętych programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynosiła w 2014 roku 234 osoby. Odnotowano spadek liczby osób w 2016 roku do 154. Dzięki programowi, o którym mowa, udzielana jest pomoc w formie: posiłku, świadczenia

pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Z posiłku skorzystały w 2016 roku 152 osoby co stanowiło 61,2% ogółu osób korzystających programu. Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej stanowiły 6,6% ogółu osób objętych programem. Szczegółowe dane zawarto w tabeli.

Tabela 38. Liczba osób objęta pomocą w ramach programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w Gminie Złoty Stok w latach 2014 i 2016

		Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem	Liczba osób korzystających z posiłku (razem)
	Razem	234	154
2014 rok	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	38	19
	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	102	98
	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	94	37
	Razem	152	93
2016 rok	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	10	3
	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	81	67
	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	61	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, a także rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej. Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

Łączna liczba rodzin objętych pracą socjalną wynosiła 189 osób. W badanych latach nie zawierano kontraktów socjalnych.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.¹²

Z tej formy pomocy w 2014 roku skorzystały 3 osoby, a w 2016 roku 11 osób.

Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Wg danych za okres od czerwca do grudnia 2016 roku na terenie Gminy Złoty Stok wypłacono 3722 świadczeń z tego tytułu.

17. PROGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

¹² opracowano na podstawie: <https://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoleczna/formy-udzielanej-pomocy/uslugi-opiekuncze--i--specjalistyczne-uslugi-opiekuncze/>

Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie oznaczała w perspektywie do roku 2025 dalszy wzrost osób w wieku senioralnym. Należy podejmować działania zarówno w obszarze opieki jak i aktywizacji osób w wieku starszym. W zakresie opieki decydujące o możliwości jak najdłuższego przebywania w dotychczasowym środowisku, poprzez realizację szeroko rozumianej pracy socjalnej z tą grupą społeczną. Osoba, która z powodu stanu zdrowia, nie może przebywać w miejscu zamieszkania powinna trafić do placówki całodobowej dostosowanej do jej indywidualnych potrzeb. Konieczne jest też systematyczne monitorowanie sytuacji demograficznej gminy. W obszarze aktywizacji należy zadbać o wyrównanie dostępu do usług społecznych, np. klubów, placówek edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych. Uwaga lokalnych polityków społecznych powinna koncentrować się nie tylko na pomocy dla samych seniorów, ale także ich rodzin.

Wraz ze starzeniem się populacji wzrasta liczba osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą, konieczna jest zatem polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Niepełnosprawni są często gorzej wykształceni, co zdecydowanie utrudnia ich funkcjonowanie na rynku pracy.

Rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci wymagają szczególnej uwagi jeżeli chodzi o ich edukację i aktywny udział w społeczeństwie. Sporych wysiłków wymaga rehabilitacja społeczna i zawodowa osób chorych psychicznie, których systematycznie przybywa, oraz budowa dla tej grupy osób systemu wsparcia.

Równie istotnym elementem wsparcia osób niepełnosprawnych jest kwestia wsparcia materialnego przez pomoc społeczną w postaci świadczeń materialnych. System opieki nad dzieckiem pozbawionym właściwej opieki rodziców winien dalej rozwijać się zgodnie z potrzebami społecznymi, czyli m.in. proponować działania profilaktyczne i osłonowe dla rodzin niewydolnych wychowawczo, tak by jak najdłużej utrzymać dziecko w środowisku rodzinnym poprzez wsparcie systemowe w formie asystenta rodziny oraz specjalistyczne poradnictwo w formach indywidualnych oraz grupowych. Wzmacnianie rodziny, wraz z rozwojem atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego adresowanych do dzieci i młodzieży, winno przełożyć się na ograniczenie rozwoju zachowań o charakterze niedostosowania społecznego oraz patologii społecznej.

Pozycja członków rodziny na rynku pracy silnie wpływa na sytuację finansową gospodarstw domowych. Sytuacja danej osoby na rynku pracy jest uzależniona od poziomu wykształcenia, płci i wieku. Bardzo wyraźnie widać, że wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia maleje zagrożenie ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym. Posiadane kwalifikacje oraz kompetencje społeczne zwiększają szansę osób wykluczonych na aktywny udział na otwartym rynku pracy. Tym samym beneficjenci pomocy społecznej wymagają profesjonalnego wsparcia w ramach realizowanej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych. Konieczne zatem jest doksztalcanie kadry w tym zakresie. Niezbędne jest również aby były podejmowane aktywne działania OPS na rzecz ich klientów w szczególności osób pozostających bez pracy.

Również zabezpieczenie socjalne (świadczenia materialne) stają się niezbędnym elementem systemu pomocy celem zmiany ich sytuacji materialnej jak również społeczno-zawodowej i tym samym rodzinnej. Bez tego typu form wsparcia liczba rodzin wykluczonych społecznie będzie systematycznie rosła. Konieczne jest zatem monitorowanie występujących problemów społecznych na obszarze gminy.

18. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów bądź całej strategii, tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację strategii należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu w celu ocenienia strategii, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania¹³.

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
2. zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
3. kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
4. poznawanie mechanizmów programów i projektów¹⁴.

Realizacja działań przewidzianych w celach operacyjnych niniejszej strategii odbywać się będzie w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych gminy. Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, o których mowa w niniejszym dokumencie, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji strategii.

¹³ T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.

¹⁴ Tamże, str. 11

W ramach struktury Ośrodka Pomocy Społecznej zostanie powołany Zespół ds. Strategii. Zespół wdrażający Strategię winien się zbierać przynajmniej raz w roku w celu oceny poziomu wdrożenia poszczególnych celów i kierunków działań zawartych w niniejszym dokumencie.

19. PLANOWANIE SPOŁECZNE W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Realizacja przez gminę lokalnej polityki społecznej odbywa się na podstawie dokumentów strategicznych planowania społecznego. Pierwszym z nich to strategia zintegrowanego rozwoju (ustawa o samorządach i przestrzennym zagospodarowaniu kraju). Druga to strategia rozwiązywania problemów społecznych wyznaczająca de facto cele realizowanej przez samorząd lokalnej polityki społecznej. Przedmiotowe cele polityki społecznej wyznaczają dziedziny, czyli obszary polityki społecznej – rozumianej nie tylko jako działalność praktyczna państwa, ale również jako nauka. Za fundamentalne dziedziny polityki społecznej uznaje się zatem:

- Politykę ludnościową i rodzinną
- Politykę w dziedzinie zatrudnienia, płac, warunków i ochrony pracy;
- Politykę mieszkaniową;
- Politykę w zakresie ochrony zdrowia;
- Politykę oświatową;
- Politykę kulturalną;
- Politykę w zakresie zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej;
- Politykę w zakresie bezpieczeństwa publicznego
- Poziom zorganizowania społeczeństwa obywatelskiego, grup obywatelskich inicjatyw itp.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Złoty Stok na lata 2018-2025 obejmuje fundamentalne dziedziny polityki społecznej i tym samym staje się dokumentem planistycznym w zakresie lokalnej polityki społecznej, a nie jak to często bywa dokumentem strategicznym w zakresie pomocy społecznej.

20. METODA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Przy tworzeniu strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Złoty Stok wybrano metodę MAPS (Metodę Aktywnego Planowania Strategii) z elementami ZOPP (Planowanie Projektu Zintegrowane na Cel) jako najbardziej odpowiednią dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej. Planowanie społeczne oparte na metodzie MAPS i ZOPP bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz wiedzy ekspertów.

Prezentacja wyników badań dotycząca mieszkańców gminy, składa się z analizy dokumentów pozyskanych z tutejszego ośrodka. Do opracowania strategii wykorzystano również materiały sprawozdawcze z Powiatowego Urzędu Pracy, z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, dane z Urzędu Gminy (z poszczególnych jego wydziałów), Komendy Powiatowej Policji, dane oświatowe, dane Centrum Kultury i Promocji, dane lokalowe z Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowego „KOMPA”, z Głównego Urzędu Statystycznego, a także dokumenty programowe polityki społecznej.

Na etapie opracowania dokumentu zastosowano zasadę partycypacji społecznej, czyli aktywnego włączenia się społeczności lokalnej w proces tworzenia dokumentu. W tym celu dnia 13.12.2017 roku odbyły się warsztaty strategiczne, na które zaproszono przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Miejskiego, Przedszkola Publicznego Zielona Dolina w Mąkolnie, Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Złotym Stoku, Przewodniczącego Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w nie, przedstawiciela PPU „Koma” oraz PPU „WOD-KAN”.

Cele i zadania określone i zaakceptowane w trakcie warsztatów przyczyniły się zarówno do rozwiązywania bieżących problemów społecznych, a także do zaplanowania działań w zakresie aktywnej polityki społecznej.

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej przebiegał według omówionych poniżej czterech etapów:

1. **Analiza problemów** - której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki diagnozy oraz dostępne analizy

dotyczące poszczególnych działań polityki społecznej i uporządkowanie ich w związku przyczynowo – skutkowe.

2. Analiza głównych celów polityki społecznej - które umożliwiły wskazanie i identyfikację strategicznych celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi generalnemu strategii przypisano cele strategiczne oraz kierunki działań szczegółowych oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do projektowania projektów socjalnych oraz programów szczegółowych.

3. Określenie wskaźników realizacji - które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów w poszczególnych dziedzinach polityki społecznej. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2025 roku. Niemniej monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będzie dokonywana nie rzadziej niż raz w roku. Ze względu na fakt, że strategia będzie obowiązywała od 2018 roku pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w roku 2019.

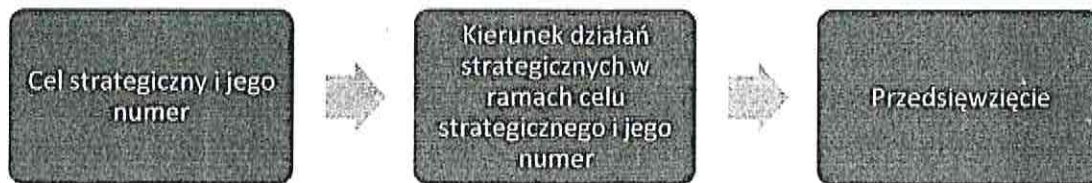
4. Określenie ram finansowych - które określają limit środków, które gmina zamierza przeznaczyć na realizację. Określenie ram finansowych na poziomie celów strategicznych poprzedzono analizą kosztów poszczególnych przedsięwzięć w ramach celów strategicznych możliwych źródeł finansowania oraz prognozą finansową na poszczególne lata realizacji strategii. W rozdziale pt. ramy finansowe zawarto adnotacje, iż zastrzega się możliwość dokonywania korekt ram finansowych ze względu na możliwość dostępności środków finansowych własnych oraz zewnętrznych ze względu na fakt, iż określone ramy finansowe opierają się wyłącznie na prognozie finansowej, która może ulec zmianie.

Wychodząc naprzeciw problemom, władze samorządowe realizujące zadania własne wynikające z wielu ustaw i rozporządzeń, przeprowadziły proces planowania społecznego: od inwentaryzacji zjawisk i problemów społecznych poprzez ich diagnozę do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, która stanowi wyznacznik i podstawę do dalszego planowania społecznego w postaci gminnych programów i projektów z zakresu polityki społecznej.

Naczelną przesłanką przygotowania strategii była koncepcja zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywnej polityki społecznej. Ta pierwsza nakazuje brać pod uwagę w trakcie planowania społecznego wszystkie obszary polityki społecznej. Natomiast aktywna polityka społeczna oznacza opracowanie i wdrażanie wygenerowanych w procesie planowania społecznego aktywnych form oddziaływania na zidentyfikowane grupy problemowe.

W celu usprawnienia lektury strategii zastosowano technikę używaną w tego typu dokumentach, polegającą na szeregowym identyfikowaniu konkretnego przedsięwzięcia. Sposób oznaczania struktury priorytetów, celów, kierunków i przedsięwzięć w strategii ukazuje schemat:

21. IDENTYFIKACJA CELU GENERALNEGO I PRIORYTETÓW

W wyniku przeprowadzonych analiz oraz konsultacji z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Złotym Stoku przyjęto za cel generalny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2025:

**TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH, ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH WARUNKÓW
SPRZYJAJĄCYCH OGRANICZANIU OBSZARÓW WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO**

Wyznaczono 5 celów strategicznych, do których należą:

I. ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ

II. TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH UMACNIANIU INSTYTUCJI RODZINY

III. TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ZDROWIU

IV. TWORZENIE GODNYCH WARUNKÓW ZAMIESZKANIA

V. TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU KAPITAŁU KULTUROWEGO
I EDUKACYJNEGO

22. CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁANIA I PRZEDSIĘWZIĘCIA

Kierunek działania		Przedsięwzięcie	
ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ			
C1K1	Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych	C1K1P1	Monitorowanie problemów społecznych
C1K2	System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych	C1K2P1	Praca socjalna z bezrobotnymi beneficjentami OPS
		C1K2P2	Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społecznej - zawodowej osób bezrobotnych
		C1K2P3	Realizacja efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich
C1K3	System wsparcia na rzecz osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu	C1K3P1	Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez OPS
		C1K3P2	Realizacja pracy socjalnej przez pracowników OPS na rzecz osób wykluczonych społecznie
		C1K3P3	Realizacja efektywnych form wsparcia na rzecz osób wykluczonych społecznie poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich
C1K4	Kontynuowanie działań systemu wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz doznających przemocy	C1K4P1	Opracowywanie i realizacja gminnego programu z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii
		C1K4P2	Realizacja działań profilaktycznych wśród dorosłych, dzieci i młodzieży z zakresu uzależnień od alkoholu oraz środków psychoaktywnych

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY ZŁOTY STOK NA LATA 2018-2025

C1K5	Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	C1K4P3	Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom z problemem uzależnień
		C1K4P4	Współpraca z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego
		C1K4P5	Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
		C1K4P6	Tworzenie instytucjonalnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu zjawiska przemocy w rodzinie
		C1K5P1	Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy –redniogza sytuacji demograficznej
		C1K5P2	Zapewnienie aktywnego udziału osobom starszym w życiu kulturalno - społecznym gminy
C1K6	Zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej	C1K5P3	Zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych
		C1K5P4	Kontynuacja działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz Klubu Seniora
		C1K5P5	Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej (współpraca w DPS)
		C1K5P6	Zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych, zdrowotnych, diagnostycznych i rehabilitacji dla osób starszych i niepełnosprawnych
		C1K6P1	Realizacja 3 - letniego programu wspierania rodziny
		C1K6P2	Monitoring sytuacji dziecka i rodziny
C1K6P3	Zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych		

		C1K6P4	Zapewnienie dostępu do specjalistów z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo (asystent rodziny)
		C1K6P5	Zapewnienie dostępności do systemu świadczeń rodzinnych
		C1K6P6	Realizacja przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Programu w zakresie dożywiania
TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH UMACNIANIU INSTYTUCJI RODZINY			
C2K1	Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży we współpracy z ośrodkiem kultury i placówkami oświatowymi	C2K1P1	Organizacja czasu pozalekcyjnego na terenie szkoły
		C2K1P2	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowych, kulturalnych
C2K2	Tworzenie warunków do organizowania aktywnego wypoczynku dla rodzin z dziećmi	C2K3P1	Organizacja imprez integracyjnych dla całych rodzin
		C2K3P2	Organizacja rodzinnych zawodów sportowych z wykorzystaniem bazy rekreacyjnej i sportowej
C2K3	Budowanie systemu wsparcia materialnego dla rodzin	C2K4P1	Realizacja systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży
		C2K4P2	Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny, Rodzina 500+, Program „Za Życiem”
TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ZDROWIU			
C3K1	Zapewnienie dostępu do stacjonarnej opieki zdrowotnej	C3K1P1	Pełna dostępność do usług medycznych
		C3K1P2	Dostępność do specjalistycznych usług medycznych na terenie gminy

C3K2	Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia	C3K1P1	Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz profilaktyki zdrowia (współpraca placówek oświatowych, władz samorządowych, organizacji, instytucji i społeczności lokalnej)
TWORZENIE GODNYCH WARUNKÓW ZAMIESZKANIA			
C4K1	Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenie dogodnych warunków do życia dla mieszkańców	C4K1P1	Dostępność do mieszkań socjalnych i komunalnych
		C4K1P2	Utworzenie mieszkania chronionego
TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU KAPITAŁU KULTUROWEGO ORAZ EDUKACYJNEGO			
C5K1	Zapewnienie dostępu dla mieszkańców gminy do oferty kulturalnej oraz edukacyjnej	C5K1P2	Dostosowanie oferty kulturalnej oraz edukacyjnej do potrzeb społeczności lokalnej np. do potrzeb osób starszych, do potrzeb dzieci i młodzieży
		C5K1P3	Kontynuacja działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Klubu Seniora
		C5K1P4	Realizacja projektów w obszarze edukacji i/lub kultury ze środków zewnętrznych dostosowanych do przeprowadzonej analizy potrzeb
		C5K1P5	Zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych
		C5K1P6	Zapewnienie dostępu do placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo-wychowawczym

23. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH

Kierunek działania	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika	Minimalna wartość kumulatywna wskaźnika w latach 2018-2025
Monitorowanie problemów społecznych	Liczba raportów z monitoringu	1	8
Praca socjalna z bezrobotnymi beneficjentami OPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalną, w których występuje problem bezrobocia	166	1328
Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społeczno - zawodowej osób bezrobotnych	Liczba podmiotów, z którymi zawarto porozumienie i/lub podpisano list intencyjny o współpracy	1	8
Realizacja efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich	Liczba projektów realizowanych ze środków zewnętrznych	0	1
Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez OPS	Liczba osób objętych wsparciem projektów realizowanych ze środków zewnętrznych	0	40
Realizacja pracy socjalnej przez pracowników OPS na rzecz osób wykluczonych społecznie	Liczba rodzin objęta wsparciem materialnym z tytułu ubóstwa oraz osób, które są zaliczane do grupy wykluczonych społecznie	204	1632
Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom z problemem uzależnień	Liczba rodzin, które zostały objęte pracą socjalną przez pracowników OPS	189	1512
	Liczba osób z problemem alkoholowym, którym udzielono porady w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym	57	456

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY ZŁOTY STOK NA LATA 2018-2025

Współpraca z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego	Liczba skierowanych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym	0	10
Tworzenie instytucjonalnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinie	Liczba osób zdiagnozowanych jako ofiary przemocy domowej, którym udzielono specjalistycznej pomocy np. psycholog, prawnik	29	232
Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy – rediagnoza sytuacji demograficznej	Coroczny raport z analizy trendów demograficznych	1	8
Zapewnienie aktywnego udziału osobom starszym w życiu kulturalno - społecznym gminy	Liczba organizacji/institucji formalnych i nieformalnych działających w obszarze edukacji/kultury dla osób starszych (Uniwersytet Trzeciego Wieku, Klub Seniora)	2	16
Zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych	Liczba osób niepełnosprawnych objęta wsparciem OPS	60	480
Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej (współpraca w DPS)	Liczba osób skierowanych do DPS	1	8
Zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych, zdrowotnych, diagnostycznych i rehabilitacji dla osób starszych i niepełnosprawnych	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	11	88
Monitoring sytuacji dziecka i rodziny	Liczba raportów	1	8
Zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Liczba rodzin objętych wsparciem OPS z tytułu niewydolności opiekuńczo - wychowawczej	41	328
Zapewnienie dostępu do specjalistów z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo (asystent rodziny)	Liczba osób objęta wsparciem asystenta	8	64

Zapewnienie dostępności do systemu świadczeń rodzinnych	Liczba rodzin objęta wsparciem systemu świadczeń rodzinnych	242	1936
Realizacja przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Programu w zakresie dożywiania	Liczba dzieci i młodzieży objęta programem dożywiania	91	728
Organizacja czasu pozalekcyjnego na terenie szkoły	Liczba świetlic szkolnych	1	8
Organizacja imprez integracyjnych dla całych rodzin	Liczba imprez integracyjnych	5	40
Realizacja systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dzieci objęta systemem stypendialnym	116	928
Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny, Rodzina 500+, Program „Za Życiem”	Liczba rodzin objęta wsparciem w ramach Karty Dużej Rodziny		0
	Liczba świadczeń w ramach Programu Rodzina 500+	3722	29776
Pełna dostępność do usług medycznych	Liczba placówek medycznych świadczących usługi medyczne w ramach kontraktu NFZ w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej	1	8
Dostępność do mieszkań socjalnych i komunalnych	Liczba mieszkań o charakterze socjalnym	10	15
Utworzenie mieszkania chronionego	Liczba mieszkań chronionych	0	1
Kontynuacja działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Klubu Seniora	Liczba instytucji działających na rzecz osób starszych w obszarze kultury i edukacji	2	16
Realizacja projektów w obszarze edukacji i/lub kultury ze środków zewnętrznych dostosowanych do przeprowadzonej analizy potrzeb	Liczba zrealizowanych programów obszarze edukacji i/lub kultury ze środków zewnętrznych	9	72
Zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych	Liczba świetlic szkolnych	1	1

Zapewnienie dostępu do placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo-wychowawczym	Liczba placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo-wychowawczym	1	1
--	--	---	---

24. HARMONOGRAM, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ STRATEGII, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

	Harmonogram działań							Podmioty odpowiedzialne za realizację	Źródła finansowania
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
Monitorowanie problemów społecznych	x	x	x	x	x	x	x	x	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Praca socjalna z bezrobotnymi beneficjentami OPS	x	x	x	x	x	x	x	x	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Współpraca z instytucjami i/lub podmiotami działającymi w obszarze integracji społeczno - zawodowej osób bezrobotnych	x	x	x	x	x	x	x	x	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich		x	x	x	x	x	x	x	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez OPS	x	x	x	x	x	x	x	x	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja pracy socjalnej przez pracowników OPS na rzecz osób wykluczonych społecznie	x	x	x	x	x	x	x	x	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY ZŁOTY STOK NA LATA 2018-2025

Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom z problemem uzależnień	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS, ZI	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła
Współpraca z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła
Tworzenie instytucjonalnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła
Stały monitoring sytuacji demograficznej gminy –rediaagnoza sytuacji demograficznej	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie aktywnego udziału osobom starszym w życiu kulturalno - społecznym gminy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS, placówki kulturalne, UTW	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej (współpraca w DPS)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy Europejskiej oraz inne źródła

Zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych, zdrowotnych, diagnostycznych i rehabilitacji dla osób starszych i niepełnosprawnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy,	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Monitoring sytuacji dziecka i rodziny	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępu do specjalistów z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo (asystent rodziny)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępności do systemu świadczeń rodzinnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja przez Ośrodek Pomocy Społecznej Programu w zakresie dożywiania	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Organizacja czasu pozalekcyjnego na terenie szkoły	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS, placówki oświatowe	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Organizacja imprez integracyjnych dla całych rodzin	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy,	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY ZŁOTY STOK NA LATA 2018-2025

Realizacja systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy,	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja Programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny, Rodzina 500+, Program „Za Życiem”	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Pełna dostępność do usług medycznych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy,	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Dostępność do mieszkań socjalnych i komunalnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, KOMA	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Utworzenie mieszkania chronionego										x		Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, OPS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Kontynuacja działań Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Klubu Seniora	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy, UTW, KS	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Realizacja projektów w obszarze edukacji i/lub kultury ze środków zewnętrznych dostosowanych do przeprowadzonej analizy potrzeb	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy y, placówki oświatowe i kulturalne	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
Zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz placówki oświatowe	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY ZŁOTY STOK NA LATA 2018-2025

Zapewnienie dostępu do placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczo-wychowawczym	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Zasoby gminy oraz jednostki organizacyjne gminy	Budżet Państwa, budżet gminy, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

25. RAMY FINANSOWE

Ramy finansowe w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych określają szacunkowy limit środków, które gmina zamierza przeznaczyć na realizację zadań. Ramy finansowe zawarte w budżecie Gminy Złoty Stok będą aktualizowane w oparciu o dostępne środki budżetu.

Ponadto przewiduje się możliwość pozyskiwanych środków zewnętrznych (np. funduszy krajowych, Unii Europejskiej) przy czym możliwość zewnętrznego wsparcia zależeć będzie od wielkości środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce, zasad podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa, zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla Gminy Złoty Stok w sferze społecznej.

Cele operacyjne		Rok	Ramy finansowania
1.	ZINTEGROWANY SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ	2018	1 395 848
		2019	1 398 640
		2020	1 401 437
		2021	1 404 240
		2022	1 407 048
		2023	1 409 862
		2024	1 412 682
		2025	1 415 508
2.	TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH UMACNIANIU INSTYTUCJI RODZINY	2018	2 096 055
		2019	2 100 247
		2020	2 104 448
		2021	2 108 656
		2022	2 112 874
		2023	2 117 100
		2024	2 121 334
		2025	2 125 576
3.	TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ZDROWIU	2018	0
		2019	0
		2020	0
		2021	0
		2022	0
		2023	0
		2024	0
		2025	0

4.	TWORZENIE GODNYCH WARUNKÓW ZAMIESZKANIA	2018	0
		2019	0
		2020	0
		2021	0
		2022	0
		2023	0
		2024	30 000
		2025	15 000
5.	TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU KAPITAŁU KULTUROWEGO I EDUKACYJNEGO	2018	30 000
		2019	30 000
		2020	30 000
		2021	30 000
		2022	30 000
		2023	30 000
		2024	30 000
		2025	

26. SPISA TABEL, WYKRESÓW I MAP

Tabela 1. Powierzchnia użytkowa (ha) Gminy Złoty Stok	12
Tabela 2. Liczba ludności Gminy Złoty Stok ze względu na płeć w latach 2014-2016.....	13
Tabela 3. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok wg miejscowości zamieszkania w latach 2014-2016	14
Tabela 4. Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016	16
Tabela 5. Struktura mieszkańców wg edukacyjnych grup wiekowych w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016	17
Tabela 6. Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016	18
Tabela 7. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych i niepublicznych na terenie Gminy Złoty Stok w roku szkolnym 2016/2017.....	20
Tabela 8. Liczba dzieci uczęszczających do placówek oświatowych na terenie Gminy Złoty Stok w roku szkolnym 2016/2017	20
Tabela 9. Liczba udzielonych porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej gminach powiatu ząbkowickiego w 2016 roku	26
Tabela 10. Ludność przypadająca na aptekę ogólnodostępną wg gmin powiatu ząbkowickiego w 2016 roku .	26
Tabela 11. Wybrane rodzaje przestępstw wszczętych i stwierdzonych na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku	28
Tabela 12. Ogólna liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w PUP wg płci w latach 2014-2016	30
Tabela 13. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w PUP w latach 2014 - 2016, wg czasu pozostawania bez pracy.....	31
Tabela 14. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok zarejestrowanych w PUP w latach 2014 - 2016, wg wieku	31
Tabela 20. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP, w latach 2014 - 2016, wg wykształcenia	32
Tabela 16. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP, w latach 2014 - 2016, wg stażu pracy.....	32
Tabela 17. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP, w latach 2014 - 2016, wg miejscowości zamieszkania	32
Tabela 18. Liczba osób niepełnosprawnych z orzeczoną niepełnosprawnością, zamieszkałych na terenie gmin powiatu ząbkowickiego wg liczby symboli przyczyny niepełnosprawności i grup wiekowych w 2016 roku..	37
Tabela 19. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności wśród osób do 16 roku życia mieszkających na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku, wg symbolu przyczyny niepełnosprawności	37
Tabela 20. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia mieszkających na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku, wg symbolu przyczyny niepełnosprawności	38
Tabela 21. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Złoty Stok, wg stopnia niepełnosprawności, w 2016 roku	38
Tabela 22. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Złoty Stok wg wieku w 2016 roku	39
Tabela 23. Liczba osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Złoty Stok wg symbolu i stopnia niepełnosprawności w 2016 roku	39

Tabela 24. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych do spraw przemocy w rodzinie na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014 i 2016	40
Tabela 25. Formy poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016.....	41
Tabela 26. Procedura „Niebieskie Karty“ w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016.....	41
Tabela 27. Rynek napojów alkoholowych na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku.....	44
Tabela 28. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Złoty Stok w 2016 roku.	45
Tabela 29. Liczba osób którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku.....	45
Tabela 30. Profilaktyka szkolna i środowiskowa na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016.....	46
Tabela 31. Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny na terenie Gminy Złoty Stok w latach 2014-2016	48
Tabela 32. Rodziny zastępcze na terenie Gminy Złoty Stok w 2016 roku.....	48
Tabela 33. Udział procentowy (%) rodzin korzystających ze wsparcia OPS w Gminie Złoty Stok, ze względu na liczbę osób w rodzinie w latach 2014 i 2016.....	51
Tabela 34. Liczba oraz udział procentowy rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016.....	52
Tabela 35. Liczba dzieci w rodzinach niepełnych objętych wsparciem OPS w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016	52
Tabela 36. Liczba rodzin emerytów i rencistów objętych wsparciem OPS w Gminie Złoty Stok w latach 2014 – 2016.....	53
Tabela 37. Dominujące powody przyznania pomocy społecznej w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016 ..	53
Tabela 38. Liczba osób objęta pomocą w ramach programu: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w Gminie Złoty Stok w latach 2014 i 2016	55
Wykres 1. Modele struktury ludności według płci i wieku (piramidy wieku i płci)	15
Wykres 2. Współczynnik skolaryzacji brutto dla gmin powiatu ząbkowickiego w 2016 roku.....	22
Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego dla powiatów województwa dolnośląskiego w latach 2014 i 2016	29
Wykres 4. Rodziny objęte pomocą społeczną w Gminie Złoty Stok w latach 2014 i 2016.....	50
Wykres 5. Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w Gminie Złoty Stok w latach 2014-2016	51
Mapa 1. Podział administracyjny Gminy Złoty Stok	12
Mapa 2. Liczba ludności Gminy Złoty Stok wg miejscowości zamieszkania w 2016 roku	14
Mapa 3. Liczba mieszkańców Gminy Złoty Stok, zarejestrowanych w PUP w 2016 roku, wg miejscowości zamieszkania	33
Mapa 4. Udział % osób z orzeczoną niepełnosprawnością w stosunku do mieszkańców gmin powiatu ząbkowickiego w 2016 roku	36

Uzasadnienie

Art.16 b ust.1 i 17 ust.1 ustawy o pomocy społecznej wskazują, że do zadań własnych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka. Strategia rozwiązywania problemów społecznych stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Jest najważniejszym dokumentem stanowiącym o realizowanej lokalnej polityce społecznej. Uwzględnia m.in. diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określa: cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, sposoby realizacji strategii i jej ramy finansowe a także wskaźniki realizacji działań. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady
Waldemar Wieja
Waldemar Wieja

